

XOÃO

Xesosì, “Teoso Sãkire” Inakori

¹ Itixi kamiko apisa iua “Teoso Sãkire” inakori auapeka. Iua Teosokata aua. Iua Teoso txaua. ² Ikinipoko potorikikosaaki Teosokata auari iua “Teoso Sãkire” inakori.

³ Teoso paniãtari iua ikinipoko ikamini. !Auari iua makamakiniti. ⁴ Xesosì, “Teoso Sãkire” inakori, kamari itanapokoka auãki inini. Iuanoka sikari ikinipoko auãki inini, kotxi iuanoka auapika. Iua tirikapi atoko itxa, kotxi iopinikari kãkiti xiniremoni Teoso sãkire imarotini ìkapani, ãtipirika auini ìkapani. ⁵ Iopinikari ipiã. Ipiã kona xipokari iua tirikapi kamara.

⁶ Teoso iokanatarì isãkire sãpiretakari tìkane kiki Xoã inakori. Iokanatarì iua kãkitimoni, kãkiti xinire iopiniãkari isãpiretini ìkapani. ⁷ Isãpirenauata, Teoso sãkire ikinimane imarotini ìkapani, auikapiretinirina ìkapani. ⁸ Kona Xoãoni kãkiti xinire iopiniãkari txaua. Xoã iokanataãka kãkiti xinire iopiniãkari isãpiretini ìkapani. ⁹ Iua atão iopinikari kãkiti xinire. Apoka ìkoraxiti, ikinipoko kãkiti xinire iopinikini ìkapani.

¹⁰ Iua “Teoso Sãkire” inakori aua ìkoraxiti. Iua kamari itixi, iuaritika ìkoraxiti auakani kona auikapiretari iua sãkire. ¹¹ Iua apoka itixi ikamakitimoni, txamari kãkiti ikamakini kona nirekari iua. ¹² Iuaritika apanakini nirekari iua, ininiã auikarina isãkire. Ininiã iua sika-posotiiretana ninoa Teoso anaakori ininiuana ìkapani. ¹³ Aponaniãkasaaki, Teoso anaakori !atxaua. Ateka Teoso anaakori akaminiua !aposota. Kona kãkitini txìkitakaua Teoso anaakori aniniãua. Teosora kamari iua anaakori aniniuua.

¹⁴ Käkiti itxapekaua iua “Teoso Säkire” inakori. Atekata aua. Ate itikari iua. Peerekari iua. Peerekari iposotiire. Ikinipoko erekari aua iuamoni. Isäkire atäonoka itxa. Ikara atoko itxa, kotxi iri Teoso. Teoso äkiri imatonökari itxaua Xesosi.

¹⁵ Xoão säpiretari Xesosi kăkitimoni. Ia atoko isăpire-nauata:

—Iua, hĭtemoni nisăpiretakiti: “Nota tikinimoni apokakari, apiatako iua. Nota poiăoka, kotxi nota auini apisapanika auapeka iua.”

¹⁶ Ikinipoko erekari aua iuamoni, ininiă amakinika ate apakapari ikinipoko erekari iuamonikiri. Isikaăpotari erekari atemoni. ¹⁷ Aimarotari Teoso paniătakiti säkiretx-iti, kotxi Moisesini oerekepekaua. Apiaerekata Xesosi Kristo oereëkiti, kotxi iua oerekaua Teoso iteene tire-tiniua. Ikinipoko erekari isika atemoni. Maerekati kamakani atxaua, iuaritika Teoso tiretaua. Oerekaua atăo inakari aimarotini ĩkapani. ¹⁸ Teoso atamatakari !uari. Imatonökari Teoso äkiri, irikata auakari, iuara oerekaua Teoso aimarotini ĩkapani, kotxi Teosotxikana iua.

Xoão Kapatxisareri Săpiretakiti

(Mateo 3.1-12; Marko 1.1-8; Arókasi 3.1-18)

¹⁹ Xoteo auĭteakori Xerosareë sitatxiti auakani iokanatana kăkiti Xoăomoni. Iokanatana sasetotxiakori. Iokanatana sasetotxiakori moianatakani apaka Xoăomoni, ipimainirina ĩkapani: “Kinakariparai pite?”

²⁰ Kona Xoão kipatari isăpiretinina. Atăo isăpiretana:

—Teoso mereëkiti kăkiti iătapakiti, kona nitxaua nota —itxa.

²¹ Ininiă ipimaărina:

—Ikara atoko ininiă kiriparai? Eríasikani? —itxana.

—Kona iuano —itxa.

—Teoso säkire säpiretakari aiătapakitikani atxiĭti? —itxana.

—Kona iuano —itxa.

²² —Ikara atoko ininiã, natokopa inakariparai pite? Ninoa ate iokanatakani nirekari imarotiniina pite. Natokopa inakaripa pite? —itxana.

²³ Ininiã Xoão:

—Teoso sãkire sãpiretakari Isaía inakori iõkatsopatakiti txari:

Auako kiki ãparaã makipakaniãtaã. Isãpirenauatako. Itxariko: “Hõeretariko kimapori Apiananiri apokini apisapanika. Itikaãpo erekari hĩkamako iua napini ĩkapani,”

itxa Isaía. Iua kiki ãparaã makipakaniãtaã kasãpirenari, iuakarano nota. Iua Isaía sãpiretakitikarano nota —itxa Xoão.

²⁴ Pariseoakorira iokanataka ninoa kiki Xoãomoni.
²⁵ Ipimaãrina Xoão:

—Iua Teoso mereẽkiti aiãtapakiti piminakanisaakiaua, Eríasi inakori piminakanisaakiaua, Teoso sãkire sãpiretakari aiãtapakiti piminakanisaakiaua, kinirepa pite patxisatari kãkiti? Kipaniãpa pite patxisarauata? —itxarina.

²⁶ —Ãparaãnanira nota patxisarauata. Hĩte sauaki aua kiki himimarotakiniti. ²⁷ Iuara, nota tikini apokakari, apiatakari iua. Minakati nitxaua nota, ininiã kona apakata napokini iua takote. Kona apakata ikiti mata tsapitsa nikoxirikini, kotxi minakati nitxaua —itxa Xoão.

²⁸ Ikara atoko Xoão sãpiretana ninoa Xotão ipiniã Petãnia sitatxiti, ipatxisarauatiniãtaã.

Soti Auĩte Ākiri, Teoso Nakiti

²⁹ Katimatinĩkata Xoão atapari Xesosi, iuamoni inini. Xoão sãpiretana apanakini itakote auakani:

—Hãtapari. Erenapani soti auĩte ākiri Teoso nakiti, kotxi ikinimane maerekani makatxaãkari itxaua. ³⁰ Mitxi nisãpiretakitikara ere. “Kiki apokako nota tikini. Apiananiri iua, kotxi nota mauakanisaakipanika iua aua.” ³¹ Mitxi nota apaka kona nimarotari maerekanitxi

makatxaãkari uãka. Nota patxisatari kãkiti ãparaaã, kotxi iusaaki nisãpiretari iua pirena Isaeo tixini auakanimoni —Xoão txana ninoa.

³² Xoão sãpiretana apanakini itikakiti:

—Nota itikari iua Erekar Matamatakoti Teoso tixinekiri katxakini. Kamo katxakini atoko itxa iua. Isari Xesosimoni, kaikota itxa iuakata. ³³ Ikara apisa kona nota imarotari iuãka. ãparaaã nipatxisarauatini paniãtakari sãpiretano: “Pitikariko Erekar Matamatakoti katxakini. Kikimoni apokini pitikariko. Iua kiki patxisarauatini ãtiã, kotxi isikari Erekar Matamatakoti patxisatakonomi,” itxano. ³⁴ Notakara itikari ikara. Nota sãpiretari nitikakiti, ininiã nimarotapitikari ia kiki Teoso ãkiri ininiua —itxa Xoão.

Merepitipanika Xesosi Moianariakori

³⁵ Katimatinikata iuaãkana Xoão auanãta iuaã ipi imoianariakorikata. ³⁶ Iusaaki itikari Xesosi inapaãpotini, ininiã akiritari imoianariakori:

—Hãtapari. Ere kiki, soti auãte ãkiri Teoso nakiti itxaua —itxa.

³⁷ Ikara ikenakotakana atoko ninoa ipi imoianariakori sari Xesosi tikini. ³⁸ Ininiã Xesosi saporika, atapana iua tikini ãkani.

—Kipa hinireka atxiãti? —itxana ninoa.

—Koerekareri, namonipa paua pite? —itxarina.

³⁹ —Masa, hãtamata —itxa.

Ininiã isana iuakata, atamata itxarina iua auiniãtaã. Iusaaki kikatapeka. Eereka ãkanõkapeka ãkanapiriãna.

⁴⁰ Ninoa Xoão moianariakori, Xesosikata sikani, ãtree, ãtree moianari pakini. Simã Petro itari itxaua iua ãtree.

⁴¹ Eereka ãtree sari katimariã itari Simãomoni.

—Ate aõkitari Teoso mereẽkiti aiãtapakiti —itxa.

⁴² Ininiã ãtree anikari itari Simã Xesosimoni. Xesosi atamatari Simã.

—Pite Simão, Xoão inakori äkiri. Uatxa pite Petro pinaäkako —itxa.

Kai sorotxikana iuäka Petro.

Piripi, Natanaeo Pakini Xesosi Akiritini

⁴³ Katimatinikata Xesosi nirekari Kariréia tōpamoni isini. Iuaã aõkitari Piripi inakori.

—Notakata masa. Nimoianari pitxapekauako —itxari.

⁴⁴ Iua Piripi aapoko Petsáita sitatxiti. Iuaã apaka aua Ætree, Petro pakini aapoko. ⁴⁵ Iuasaaki Piripi nitari Natanaeo inakori. Apokasaakiri isãpiretari:

—Ate aõkitari kiki. Moisesini iõkatsopatakiti sãpiretakiti iua. Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti sãpiretakiti aaõkita. Iuakara Xesosi txaua. Nasaree sitatxitikiri iua. Xosee äkiri iua Xesosi —itxari.

⁴⁶ —Nasaree sitatxitiä lauari erekari —itxa Natanaeo.

—Auapitika. Masa, maãpiäkatari iua —itxa Piripi.

⁴⁷ Xesosi atapari Natanaeo iuamoni inaãpotini.

—Ere kiki atão Xoteopitikara. Atãonoka ikama —itxa Xesosi.

⁴⁸ Ininiã iuasaaki Natanaeo kenakotari Xesosi sãkire. Ipimaãri Xesosi:

—Kiätokopa ininiãpa pimarotano nota? —itxari.

Xesosi txari iua:

—Piripi akiritinii apisapanikara, nimarotari piko kati patapi piitopãkanãta.

⁴⁹ Ininiã Natanaeo apakapapiretari:

—Koerekareri, Teoso äkiri pitxaua pite. Käkiti Isaeo tixini auakani auíte pitxaua —itxari Xesosi.

⁵⁰ Ininiã Xesosi:

—Pite auikari nisãkire, kotxi nimitikakinitika nimarotari piko kati patapi piitopãkanãtini. Pite imarotapanikariko apia posotiiretxi. ⁵¹ Pite itikariko Teoso tixine osereëkiko. Pitikariko Teoso nitiriakori kanikini. Pitikariko ninoa katxakini, pitari iaxitikiri

nopini apokinina. Atãopitikara ikara atoko nitxai pite
—itxari Natanaeo.

2

Xesosi Inoãkari Āparaã, Iãriãpeka Itxikitakini

¹ Ipi õti napaka atoko aua kiiniri tanirauatiko pirena kiiniriti Kanaa sitatxiti Kariréia tōpa. Xesosi inoro aua kiiniriãtaã iusaaki. ² Kakiiniriteri kemaĩtxitari Xesosi, imoianariakori pakini. ³ Iãriã xipoka atoko Xesosi inoro:

—!Auaika iãriã —otxari Xesosi.

⁴ Ininiã Xesosi:

—Kinirepa ikara atoko pitxano? Niposotiire manapi !
apokapanika —itxaro inoro.

⁵ Ininiã Xesosi inoro txana kaapokori nitiriakori:

—Ipaniãtakiti iaõka hĩkamako —otxa.

⁶ Iuaã kopiti aua, seisi pakini, mitari kopititi, kai kamakori. Naia kopiti ãki aua āparaã Xoteoakori arokinuia ĩkapani. Iuaãtaã ninoa arokaua. Kiomãtxiakorini oerekinina atoko ninoa arokaua Teoso imisãkiretinina apisa, ninoa Teoso apakapini ĩkapani. Ātika iua kopiti maĩkari āparaã seĩ arĩtro.

⁷ Xesosi paniãtana kaapokori nitiriakori:

—Hĩxãpokakari naia kopiti ãki āparaã —itxana ninoa.

Ininiã ninoa xãpokakari kopiti ãki āparaã. Isonakat-peka apoka āparaã. ⁸ Ininiã Xesosi:

—Hĩsorokaãtari āparaã, sika hĩtxari kakiiniriterimoni iãtini ĩkapani.

Ininiã ninoa anikari āparaã kakiiniriterimoni. ⁹ Iua kakiiniriteri iãtari. Iusaaki iãriãpeka itxapekaua āparaã.

—Amonipa ina ia iãriã? —itxa.

IImarotari. Ninoa nitiritxi āparaã anikakani imarotari iua iãriã. Ininiã kakiiniriteri txari ĩtanorouatakari:

¹⁰ —Kinirepa mixikanani ia iãriã apia erekari na pisikaua? Apanakini sikari iãriã apia erekari kiiniri

potorikasaaki. Kãkiti kamitope inakasaakiika apanakini sikari iãriã poião erekari. Txamari uatxaika pite sikari apia erekari —itxari.

¹¹ Iuasaaki Xesosi mipotorikari iposotiire Kanaa sitatx-iti Kariréia tōpa iua auakasaaki. Iposotiire oerekari Api-ananiri ininiua. Ikara atoko ininiã, Xesosi moianariakori aukari Xesosi Teoso mereëkiti kãkiti iãtapakiti ininiua, kotxi ninoa itikari iposotiire.

¹² Ikara atoko inaãka atoko Xesosi, inoro, itariakori, imoianariakori pakini sari Kapanaoõ sitatxitimoni. Iuaã ikaikotana mapaõtipeka.

Pirãtxi Omitikiko Pirena

(Mateo 21.12-13; Marko 11.15-17; Arókasi 19.45-46)

¹³ Xoteoakori kiinirite Páskoa inakori apisapanika, Xesosi sari Xerosareëmoni. ¹⁴ Isa Teoso misãkiretiko aikotimoni. Iuaã pirikeri åki itikari pirãtxi vëtxitakani, kema auïte, soti auïte, kamoã pakini vëtxitakani. Itikari txineirota sikakani apaka. Amesã takote ninoa topãkanãta. Ivëtxitarona txineirota. Apakaparona åti uãka txineirote, kotxi oa åtoião, ininiã Xoteo txineirote isikana. ¹⁵ Ininiã Xesosi kosekari aãpitsa. Îpatari. Aãpitsãã omitikenatana ninoa pirãtxi vëtxitakani. Omitikenatana kema auïte, soti auïte Teoso misãkiretiko aikoti takote auakani. Ikakanapiriãri amesa txineirota apakapikoãtaã. Txineirota xikepoakatani. ¹⁶ Ipaniãtana kamoã vëtxitakani:

—Himakatxakariko kamoã. Hanikariko mapara. Niri aapoko åki hïvëtxirauatini !apakata. Kona uaini pirãtxi vëtxitiko —itxana ninoa.

¹⁷ Iuasaakipeka imoianariakori xinikari Teoso sãkire iõkatsopatakori:

Nota iteene turetari paapoko pite misãkiretiko aikoti. Iua xika nokaãkako, itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

¹⁸ Eereka Xoteo auïteakori misãkiretari Xesosi:

—Teoso paniãtiniãi ninoa kãkiti iua misãkiretiko aikotiã auakani pomitikenatini, poerekaua posotiiretxi Teoso paniãtiniã aãuikini ìkapani —itxana ninoa.

¹⁹ Xesosi apakapapiretari:

—Hìrikariko ia Teoso aapoko. Ipi ãti pakini òtisaaki iuaìkana nòkitikariko ia Teoso aapoko —itxa Xesosi.

²⁰ Ininiã ninoa:

—Anekani. Koarëta seisi anokanani iua aiko kamiko. Kiãtokopa pitxari ipi ãti pakini òtisaaki pòkitikiniri iuaìkana? Kona kiìkitei pite pisãkire ikara atoko pinini —itxarina Xesosi.

²¹ Txamari Xesosi sãkire “Teoso aapoko” ixinikari iïto. !Ixinikari Teoso misãkiretiko aikoti. ²² Xesosi ipinaãka atoko, òkitikaãkaua atoko, iuasaakipeka imoianariakori xinikari ikara Xesosi sãkire. Iuasaaki ninoa auikari Xesosi sãkire. Auikarina Teoso sãkire iòkatsopatakori sãpiretiniri Xesosi atão Teoso ãkiri ininiua.

²³ Xesosi Xerosareë auakasaaki, Pãskoia kiiniriti auakasaaki, itomaneri kãkiti auikari Xesosi Teoso mereëkiti ninoa iãtapakiti ininiua. Ninoa itikari posotiiretxi ikamakiti, ininiã auikarina Xesosi sãkire.

²⁴ Txamari Xesosi !auikari kãkiti sãkire, kotxi imarotari ikinimane ãkixinire sãkire. ²⁵ Kãkiti ãkixinire sãkire !ipimaãri xatiki, kotxi imarotapekari kãkiti ãkixinire sãkire.

3

Nikotemo Pirena

¹ ãti ìkanòkati Nikotemo inakori motika Xesosimoni. Iua Xoteoakori auïte itxaua. Pariseo itxaua apaka. ² Iua misãkiretari Xesosi:

—Koerekareri, ate imarotari koerekareri, Teoso iokanatakiti pininiua. Teoso pitekata mauakaniã, kona piposotari posotiiretxi pikamini, ininiã ate imarotari Teoso iokanatai pite kãkitimoni —itxa.

³ Ininiã Xesosi:

—Iuaĩkana iponaniãkarira sari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Iuananira sari iuaxiti. Atãopitikara ikara atoko nitxai pite —itxa.

⁴ —Kiãtokopa pitxa auapekarikai iuaĩkana piponaniini? Kona piposotari pinoro ãko ãki iuaĩkana piĩroini. Kona piposotari iuaĩkana piponaniini —itxa Nikotemo.

⁵⁻⁶ Ininiã Xesosi:

—Atãopitikara ikara atoko nitxai. Piponaniãkasaaki, piri, pinorokata ãkirinanira pitxaua. Iua Erekarı Mata-matakoti iponaniãkitakiniãı, Teoso ãkiri pitxaua. Kãk-iti, iua Erekarı Matamatakoti iuaĩkana iponaniãkitaãk-itanira, sari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. ⁷ Koniko pit-sorıkaãtapeko. Piponaniãko ipikata. Iplikata pimiponaniãkaniã, kona pisari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. ⁸ İtima xõkarauata inirekiniãtaã. Pikenakotari ixõkarauatini, iuaritika na pimarotari İtima sinimoni. Na pimarotari İtima ininimoni. Iua atokokana !kimarotikori Erekarı Matamatakoti iuaĩkana iponaniãkitaãkiniri kãkiti —Xesosi txari Nikotemo.

⁹ Nikotemo apakapapiretari:

—Nota !imarotari ikara pisãkire —itxa.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Koerekareri apiari pitxaua. Kãkiti Isaeo tixini auakani poereka. Txamari pite !imarotari ikara atoko nininii pite. ¹¹ Atãopitikara ikara atoko nitxanãtai pite. Ate sãpiretari aimarotakiti, aĩtiãkiti pakini. Txamari ! hinirekarı hãuikapiretiniri asãpiretakiti. ¹² İkorapokoriti pirena nisãpiretakasaakii, ! pauikari nisãkire. Atauako pauikatari nisãkire Teoso tixine pirena nisãpiretakasaakii? ¹³ Kona kãkiti sapanika Teoso tixine. Åtinoka sari iuaã, Teoso tixine potorikakarınoka, kãkiti itari iaxitikirinoka sari iuaã.

¹⁴ —Kitxakapirîka ãparaã makipakaniãtaã Moisesini ôk-itikari imini metao kamakori aãke mapotôkireẽ. Itano itakari. Kãkiti Teoso sãkire auiãkani imini akatsatakini atamatari Moisesini ôkitikakiti, ininiã kona ipinana. Iua atokokana kãkiti itari iaxitikiri ôkitikaãkako. ¹⁵ Ininiãkara iua sãkire auiãkari kona ipinaika. Auapikako.

¹⁶ —Teoso iteene taretari ikini itixiti auakani, ininiã iokanatarari imatonôkari imi kãkitimoni. Ininiã iua sãkire auiãkanirako kona ipinaikako. Átipirika auapikako. ¹⁷ Teoso iokanatarari imi kãkitimoni ikini itixiti auakani-moni kona imisiritinina ãkapanini. Iua iokanatarari imi kãk-iti maerekani imaktxakini ãkapani, ninoa imapinakani ãkapani.

¹⁸ —Teoso ãkiri sãkire auiãkari kona iokanataãka kãk-iti misiritikomoni. Iua Teoso ãkiri sãkire mauãkati, iuarako sako kãkiti misiritikomoni. Teoso ãkiri sãkire imauãkani xikara ikara atoko inaãkanako. ¹⁹ Teoso ãkiri sãkire mauãkani misiritaãkako, kotxi atão inakari oerekakari kãkiti xinire iopiniãkari apokapeka ãkoraxiti. Iua oerekari atão aimarotini ãkapani. Tirikapi atoko itxa, kotxi oerekaua atão. Ninoa mauikareni kona nirekari tirikapi. Inirekarina ipiã, kotxi maerekati ikamanãtana. ²⁰ Maerekati kamakari kona nirekari tirikapi. Kona tirikapi takote kona aua, kotxi ipikari ikamara. Ipikari kãkiti itikiniri maerekati ikamini. ²¹ Teoso sãkire iaõka kamakarira sari ikamaraã, kotxi ikamara oerekari apanakini iua kamakiti atão inini Teoso nireëkiti iaõka inini —Xesosi txari Nikotemo.

Xesosi Apiari, Xoão Poiãori Inini

²² Ikara atoko inaka atoko Xesosi imoianariakorikata sari Xotéia tõpamoni. Mapaõti ikaikota imoianariako-rikata iuaãtaã. Imoianariakori patxisatari kãkiti iuaã. ²³ Xoão apaka patxisatari kãkiti Enõ inakoriãtaã, Sarĩ inakoriãtaã takote. Ipatxisarauata iuaãtaã, kotxi iuaãtaã ãparaã kaiãopokori. Ikiniõtika kãkiti sari iuamoni iuaãtaã,

ininiã Xoão patxisatana. ²⁴ Iuasaaki Xoão kona takaãka-panika kateia ãki.

²⁵ Iuasaaki Xoão moianariakori sãkirauata apanakinikata kãkiti arokiniua pirena, Teoso misãkiretiko aikoti ãki iïroinina apisa pirena. ²⁶ Apokana Xoãomoni.

—Koerekareri, Xotão ipiniã iua kiki pite patxisatakiti, atemoni pisãpiretakiti, uatxa iua patxisarauatapeka. Ikinipoko kãkiti sari iuamoni. Atemoni !erekari ipatxisarauatini —itxana.

²⁷ Xoão apakapapiretana ninoa:

—Erekapitikari ipatxisarauatini, kotxi Teoso paniãtari iua. Teoso masikakaniãri posotiiretxi kãkitimoni, kona xatiki iposotari iparĩkauatini Teoso iƙapani. ²⁸ Nota kona Teoso mereẽkitino. Kãkiti iãtapakiti kona nitxaua nota. Teoso iokanatanano nota Teoso mereẽkiti apokini apisa. Ikara hĩte imarotapeka. Ikara atoko nitxapekai hĩte. Hĩsãpiretari ikara apanakinimoni.

²⁹ —Maxinikari kiki iƙanorouatakasaaki. Sito amanaãkito iua nakiti itxaua. Imoianari topãka iua takote. Ipoxononiuaata iƙanorouatakari sãkire ikenakotakasaaki. Iua atokokana nota poxononiuaata. Nota iua moianari atoko nitxaua. Xesosi iua iƙanorouatakari atoko itxaua. Kãkiti iua nakiti itxaua. ³⁰ Xesosi apiaãpotako. Nota poiãõãpotako.

³¹ —Iaxiti iƙari Apiananiri. Itixi auakani imarore poiãõnoka, kotxi itixinoka imarotana. Teoso tixine iƙari Apiananiri itxaua. ³² Iua sãpiretari itiãkiti. Ikenakotakiti isãpireta. Txamari kãkiti !auikari isãpirena. ³³ Kãkiti Apiananiri sãpirena auiãkani, imarotari Teoso sãkire atão inini, ininiã apanakini apaka imarotari Teoso sãkire atão inini. ³⁴ Iua Teoso iokanatakiti sãpiretari Teoso sãkire, kotxi Teoso sikari Erekari Matamatakoti iuamoni, ininiã ikinipoko Erekari Matamatakoti posotiire aua iua Teoso iokanatakitimoni. ³⁵ Aĩri Teoso tiretari imi. Isikari imi

ikinipoko imoiaini ïkapani. ³⁶ Teoso ãkiri sãkire auiãkani auapikako Teosokata. Teoso ãkiri sãkire mauïãkani kona auapanina Teosokata. Teoso omanatapikanako ninoa ãtipirika —itxa Xoão ninoamoni.

4

Xesosi Misãkiretaro Samariakero

¹ Kãkiti sãpiretari pariseoakori:

—Xesosi sãkire auiãkani, iua patxisatakini, itomaneri. Xoão patxisatakini poiãoka —itxana.

² (Ari, kona Xesosini patxisarauata. Imoianariakorira patxisatari kãkiti.) ³ Xesosi imarotakasaakiri pariseoakori kenakopiretiniri iua, iusaaki iua osipikari Xotéia tõpa. Kinirão kanapirikari Kariréia tõpamoni. ⁴ Inirekari Samaria tõpa ïpirixititini Kariréia tõpa apokini ïkapani.

⁵ Samaria tõpa ïpirixititakasaaki, apoka Sikaa sitatxiti takote. Iuaã aua itixi Xoseeni nakiti, iri Xakooni sikakiti kitxakapirika. ⁶ Iuaã aua aariko Xakooni kisakakiti ãparaã apaãtiko. Iuaã Xesosi apokasaaki, iotoka, kotxi isãpakapeka õtakori ïpirixititini xika. Ininiã iitopãka aariko takote. Iusaaki apaniãxitipeka.

⁷ Iusaaki sito Samaria auakaro apoka iuaã, ãparaã apaãtakaro. Oãpokasaaki, Xesosi amanaãro ãparaã:

—Ãparaã pisikano —itxaro.

⁸ Oa apokini apisapanika Xesosi moianariakori sari sitatximoni nipokori iamotinina ïkapani.

⁹ Oa sito apakapapiretari:

—Xoteo pitxaua pite. Samaria auakaro nitxaua nota. Kinirepa nãparaãte pamanaãno? —otxa.

Ikara atoko otxa, kotxi Xoteoakori kona sãkirauata Samaria auakanikata.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Teoso sikakiti pimarotaãkamako, pitemoni ãparaã amanaãkari pimarotaãkamako, notamonimarako

pamanaãri ãparaã, kotxi piätiniãri ãparaã nota sikakiti, pauapika ätipirika —itxaro.

¹¹ —Kona katiui pite. Kiriãpa papaãtari ãparaã, kotxi païtanoirikori. Namonipa papokatari ãparaã kãkiti ätipirika auini inïkitaãkari? ¹² Kitxakapirïka aãtokirini Xakoo sikaua ate ia aariko. Iua, imiakori, ipiraakori pakini iätari ia ãparaã ia aarikoãkiri. Pite apiata atxiïti? —otxa.

¹³ Ininiã Xesosi:

—Kãkiti ia irikoãkiri ãparaã iätakari iuaïkana iposonatapanika. ¹⁴ Kãkiti nota siãkiti ãparaã iätakari apikomoni liposonataika. Äkixinire amomo atoko itxa ãparaã nota siãkiti. Iua ãparaã txïkitakari iua ätipirika auini Teosokata —itxaro.

¹⁵ —Iua ãparaã pisikano nimaposonatakani tïkane, ininiã uai kona ninaika ãparaã napaãtini —otxa.

¹⁶ —Pakiritari pïtaniri. Uai piminari —itxa.

¹⁷ —Kona kïtanirino —otxa.

—Atãopitikara, “Kona kïtanirino,” pinini. ¹⁸ Sïko pakinipekara pïtaniri. Kiki uatxa pitekata auakari na atão pïtanirini. Inipitikara pisãkire —itxaro.

¹⁹ Ininiã oa:

—Teoso sãkire sãpiretakari pitxaua pite, kotxi pimarotari ikiniipoko nikamakiti. ²⁰ Kitxakapirïka ate kiomaneakorini apotiitaua Teoso imisãkiretinina ïkapani ia oxiratari nopini. Txamari hïte Xoteoakori txari: “Xerosareãnaira aãpotiitauako Teosokata” —otxa.

²¹ Ininiã Xesosi:

—Pauikariko nisãkire. Äti õti apokako. Iuusaaki kona uai oxiratariãni, kona Xerosareëni kãkiti apotiitaua aïri Teoso imisãkiretinina ïkapani. ²² Hïte Samaria tõpa auakani apotiitaua Teoso himisãkiretini ïkapani. Txamari, kona atão himarotari iua. Ate Xoteoakori aimarotapitikari Teoso, kotxi Teoso sikakiti kãkiti maerekani makatxakakari Xoteo itxaua. ²³ Teoso keto apokapanika,

ari apopeka, ininiã aïri Teoso misãkiretakani atão inakani misãkiretari iua ãkixinireëna. Ninoa sãpiretari atão inakarinoka iuamoni. Aïri nirekari kãkiti ikara atoko inakani misãkiretiniri iua. ²⁴Teoso nirekari amisãkiretiniri iua aãkixinireë, kotxi Teoso ïto !auari. Inirekari kãkiti sãpiretiniri atão inakarinoka iuamoni —itxa Xesosi.

²⁵ Ininiã oa:

—Nimarotapitikari iua Teoso mereëkiti aiãtapakiti, Kristo inakori, apokapitikako ïkorapokoriti. Iua apokasaaki ikini sereti isãpiretauako —otxari.

²⁶ —Nota pimisãkiretakiti Teoso mereëkiti hiãtapakitarano nota —itxaro.

Ãti Takarauata, Ãti Amarauata Inini Pirena

²⁷ Iuasaakipeka Xesosi moianariakori kanapiriã. ãkixinireëna ninoa tsorïkaãnãta:

—Kinirepa Xesosi sãkirauata oa sitokata?

Kotxi oa Samaria auakaro. Iuaritika !ipimaãrona: “Kiripa ïkai?” kona itxarona. Kona ipimaãrina Xesosi: “Kinirepa pimisãkiretataro oa?” kona itxarina.

²⁸ Iuasaaki oa sito takanapari otii, sitatximoni kanapiriã otxa. Oãkiritari kãkiti iuaã auakani,

²⁹ —Masa. Maãpiãkatari kiki ikinipoko nikamakiti imarotakari. Iua Teoso mereëkiti aiãtapakiti atxiïti? —oa txana ninoa.

³⁰ Ininiã iua sitatxi auakani sari Xesosimoni. ³¹ Ninoa apokini apisapanika imoianariakori akiritari Xesosi:

—Koerekareri, pinipokota —itxarina Xesosi.

³² —Nipokori auape nota niãkiti tïkane hïte mimarotakiniti —itxa Xesosi.

³³ Ininiã imoianariakori imisãkiretakana:

—Kiripa sikatari nipokori Xesosi nikakiti? —itxana.

³⁴ Ininiã Xesosi:

—Nota kamari iua niokanatakiri nirekaãkiti. Ninirekari nikaminiri ikinipoko iua paniãtakiti. Ia niparïka. Niparïka nikiena atoko itxa, kotxi niokanatakiri paniãtakiti nikamini sikataparatanu, nipokori sikataparatino atokotxikana. ³⁵ Kãkiti txari: “Ipi ipi pakini kasiriti auapanika takari iposope inini tïkane, ininiã uatxa kona niparïkauata.” Ia atoko kona hïtxape hïsäkire. Himereka. Hãtamatariko takari. Nisãpiretai hïte hïtakare iposope haãpoko hanikini tïkane. ³⁶ Iua atokotxikana Teoso säkire takaãka kãkiti ãkixinireẽ. Katarakeri miparïkatakari apakapari iparïka ïki. Iua anikari kãkiti Teoso aapokomoni, ãtipirika Teosokata auini ïkapani. Ininiãkara katarakeri, iua miparïkatakari apaka poxokoni uatako. ³⁷ Aãtokirini txari: “Ãti takarauata, ãtipekana apotiitari takari.” ³⁸ Ia säkiretxiti atão, kotxi nota paniãtai hïte mitxi himaparïkauatakaniãtaã hamarauatini. Apanakini parïkauatapeka iuaã. Ninoa takapekari Teoso säkire kãkiti ãkixinireẽ. Pasãpaniri ninoa parïka. Ninoa parïkauata mitxi, ininiã uatxa hïte parïka poião kãkiti Teosomoni hanikini —itxa Xesosi.

Samaria Auakani Auikiniri Xesosi Säkire

³⁹ Kaiãopokori Samariakini iua sitatxiti auakani auikari Xesosi säkire, kotxi oa sito mitxi säpiretana:

—Nikamakiti ikinika isãpiretano —otxana.

⁴⁰ Ininiã ninoa Samaria auakani apoka Xesosimoni.

—Atekata paua —itxarina Xesosi.

Ininiã Xesosi kaikota ipi õti ninoakata. ⁴¹ Xesosi säkire ikenakotakasaakina, apikomoni ninoa auikapiretari.

⁴² Ninoa misãkiretaro oa sito:

—Uatxa ate auikapiretari Xesosi säkire, kona pite säpirenaãnanini, ate auikapiretari. Ateka kenakotapekari iua säkire, ininiãkara ate auikapiretari iua säkire. Uatxa ate imarotari atão inini Teoso mereẽkiti ininiua Xesosi.

Kãkiti itixi auakani maerekani makatxaãkari itxaua iua — itxarona.

Auïtetxi Ækiri Xesosi Makaanitini

⁴³ Iuaã ipi õti inapaka atoko Xesosi sipeka. Kariréia tōpa isa. ⁴⁴ Mitxi Xesosi sãkire: “Teoso sãkire sãpiretakari paxitaãka, txamari Teoso sãkire sãpiretakari itixineẽ auakasaaki, kãkiti iuaãtaã kona auikari iua sãkire,” itxapeka Xesosi. ⁴⁵ Iuaritika Kariréia tōpa apokasaaki, kãkiti iuaã auakani ipoxokoniritika apakapari Xesosi, kotxi ninoa apaka sari iua Páskoa kiiniriti Xerosareẽ sitatxitiã. Iuaãtaã itikarina Xesosi posotiire. Ininiãkara ipoxokoniritikana apakaparina Xesosi.

⁴⁶ Xesosi iuaãkana sari Kanaa sitatxitimoni, Kariréia tōpa. Mitxi Xesosi inoãkapekari ãparaã iãriã ininiua iuaã. Xesosi apokasaaki Kanaa, auïtetxi ãkiri amianata Kapanaoõ sitatxitikiri. ⁴⁷ Iua auïtetxi kenakopiretari Xesosi Kariréia tōpa apokini, Xotéia tōpa osipikini. Inakasaaki Xesosimoni isa, aõkita itxari Xesosi. Aiatari:

—Masa Kapanaoõmoni, naapokomoni. Namarite amianata. Pimakananitari iua. Ipinanapanoka —itxari Xesosi.

⁴⁸ Ininiã Xesosi:

—Nimakamakaniãri posotiiretxi, kona hïte nirekari auikiniri nisãkire. Posotiiretxi hïtikasaakinani, hïte nirekari nisãkire hãuikini. Teoso takaõtxikare hïtikasaakinani, hinirekari nisãkire hãuikini —itxa Xesosi iuamoni.

⁴⁹ —Masapoka naapoko. Pimasikanisaaki, namarite ipinapitikako —itxari.

⁵⁰ —Pisa paapokomoni. Pamarite kona ipina —Xesosi txari iua.

Iua kiki auikari Xesosi sãkire, ininiã isipeka.

⁵¹ Ipixinipokoriti aõkitana initiriakori.

—Pamarite auapitikako —itxarina.

⁵² —Namonikitapa akananita? —itxana.

—Kita apaniãxiti apoomari iotoka —itxana.

⁵³ Iuasaaki iua kiki imarotari kita Xesosi sãkire manapikara: “Pamarite kona ipina,” ininiri manapikara iotoka apoomari. Ikara atoko ininiã, ikinimane iua aapoko auakani, iua pakini auikari Xesosi sãkire.

⁵⁴ Ininiã ipikatapeka Xesosi kamari posotiiiretxi Kariréia tōpa auakasaaki, Xotéia tōpa osipikasaaki.

5

Matīpokotakati Xesosi Erekapeka Inīkitakini

¹ Ikara atoko inaãka atoko Xesosi sari Xerosareẽ sitatxitimoni, kotxi Xoteo kiinirite Teoso ikapani aua iuasaaki. ² Xerosareẽ sitatxiti apanikaki, soti auite vētxitikoãtaã takote aua ipoa xapitikiri. Siko ironakiko aua iuaãtaã. Xoteo sãkire Epiráiko. Epiráiko sãkireẽ iua ipoa uãka “Petésita.” ³ Ironakikoãtaã amianatakanipokoni sirikanãta. Mõsiãreni, motikakani, matīpokotakani pakini iuaã auanãta. Iãtapanãtarina ãparaã tokikaãtini. ⁴ Teoso nitiri apokanaka iuaãtaã. Iua apokasaaki itokikaãtakari ãparaã. ãparaã tokikaãtakasaaki, ãtika amianatakari ikiika komokaãtakari erekapeka itxa. ⁵ Matīpokotakati iuaã auanãtakari amiananãtakari trita oito pakini anokanani amianata. ⁶ Xesosi atamatari iua iuaã isirikanãtini. Imarotari iua uatxakapokoni amiananãta. Ininiã Xesosi pimaãri:

—Ereka pinini pinireka? —itxari.

⁷ Amianatakari apakapapiretari:

—Ari, ninirekapitikamari, txamari kona kanikikono kãuaãriã ãparaã tokikaãtakasaaki. Nikomokaaritakasaaki, ãti komokape napisapanika —itxari Xesosi.

⁸ —Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipeka pitxa — Xesosi txari.

⁹ Iuasaakipeka erekapeka itxa iua amianatakari. Isirimata ikoseka, tīpokota itxapeka. Iua õti kãkiti tomatini

õti. ¹⁰ Ininiãkara Xoteo auĩteakori txitari amianatakari erekapeka inakari:

—Uatxa kãkiti tomatini õtisaaki pite anikanãtari pisirimata. Ìkora atoko ininiã, kãkiti !auritaãka —itxarina, kotxi ninoamoni iparĩkauata isirimata anikasaaki.

¹¹ Ininiã iua kiki:

—Erekape ninĩkitaãkirira paniãtano: “Pisirimata pikoseka, sipeka pitxa,” itxano.

¹² Ininiã ninoa:

—Kiripa kiki paniãtai pisirimata pikosekini pisini ìka-pani?

¹³ —!Nimarotari iuãka —itxa.

Iuaãtaã ipoa xapitikiri takote kaiãopokori kãkiti auanãta, ininiã patimari Xesosi sipeka ninoa sauaki.

¹⁴ Eereka Xesosi aõkitari iua kiki Teoso misãkiretiko aikotiã.

—Uatxa pitĩpokotapeka, ininiã maerekati pitakana-pako. Iuaĩkana maerekati pikamakasaaki, atxiĩti amianari apiatakari inokai —Xesosi txari iua.

¹⁵ Eereka iua kiki sari Xoteo auĩteakorimoni.

—Xesosira erekapeka txĩkitakano nota —itxari.

Xoteo Omanatiniri Xesosi

¹⁶ Tomatiko õtisaaki Xesosi makananitari iua amianatakari. Ikara xika Xoteo auĩteakori kinirão okaka txari Xesosi. ¹⁷ Xesosi imarotari Xoteo auĩteakori sãkire, ininiã itxana:

—Niri Teoso kamari erekari ikiniõtika. Iua atokotxikana nota. Kona niotoka erekari nikamini tomatiko õtisaaki —itxa Xesosi.

¹⁸ Ikara Xesosi sãkire xika Xoteo auĩteakori apiata omanatari Xesosi. Ninoamoni Xesosi kamari maerekati tomatiko õtisaaki amianatakari imakananitini. Xesosi sãkire: “Niri Teoso,” inini xika, apiata omanatarina iua, kotxi iua: “Teosotxikana nota” itxanãta iua Xesosi.

Xesosi Irikata

¹⁹ Ininiākara Xesosi misākiretana Xoteo auĩteakori:

—Atãopitikara nitxai hĩte. Nota Teoso ākiri nitxaua. Notanani lkakamareno. Nitikari niri kamanātakiti, ininiā niri kamakiti iaōka nikama. Iuanokara nikama nota. Niri kamakititxikana nota kama apaka. ²⁰ Niri tiretano nota, ininiā ikini sereti ikamanātakiti oerekano. Oereka-panikariko posotiiretxi apiatapanikako nota kamini ĩkapani, ininiākara hĩte tsoriākaātako hĩtikasaakiri. ²¹ Niri ōkitikari ipĩkani, iuaĩkana aua inini tĩkane. Iua atokotxikana nota txĩkitakana kākiti ninirekaākini, iuaĩkana auini ĩkapani. ²² Teoso kona txari kākitimoni: “Kona erekai pite, ininiā kākiti misiritikomoni pisa,” kona itxa Teoso. Apanakinimoni kona Teoso txari: “Erekai pite, ininiā uai pina notakata pauini ĩkapani,” kona itxa Teoso. Notakara iua ākirikara txari ikara atoko inakari kākitimoni, kotxi Teoso sikaposotiiretano nota ikara atoko inakari nisāpiretini kākitimoni. ²³ Ikara atoko ininiākara, kākiti paxitano nota. Niri nirekari nota paxitiko, iua paxitiko atokotxikana. Nota mapaxitakani kona paxitari niri nota iokanatakari.

²⁴ —Atãoenepitikara nitxai hĩte. Nisākire kĩpitakari, nota iokanatakari sākire auiākari, auapika Teosokata. Kona Teoso misiritapaniriko iua. Kona ipinaika. Auapika Teosokata. ²⁵ Atãoene nitxai hĩte. Kākiti xinire ipĩkari atoko itxa maerekati ikamakiti xika. Teoso ākiri sākire kākiti kĩpitini ōti apokapanikako. Ari iketo apokapeka. Nota sākire kĩpitakani auapikako. ²⁶ Aĩri Teosonoka posotari itxĩkitakiniri ikinipoko auāki inini, kotxi iuanoka auapika. Isikaposotiiretano nota apaka ikinipoko nitxĩkitakini auāki inini.

²⁷ —Aĩri Teoso txano nota: “Kākiti itari iaxitikiri pitxaua, ininiākara pitxariko nisākire mauĩākani: ‘Kona hĩte kĩpitari Teoso sākire, ininiā kākiti misiritikomoni hĩsa,’ pitxako. Pitxariko nisākire auiākani: ‘Hĩte kĩpitari Teoso

sãkire ininiã uai hina Teosokata hãuini ìkapani.’ Ikara atoko pitxariko kãkitimoni,” Teoso txano nota.

²⁸ —Kona hìtsorìkaãtapeko, ikara sãkiretxiti hìkenakotakasaaki. Ìti òti ipìkani, katakoni, kenakotariko Teoso ãkiri akiritinina. ²⁹ Iuasaaki òkitikauanako. Ninoa erekari kamakani auapikako Teosokata. Ninoa maerekati kamakani misiritaãkako.

³⁰ —Notanani kona nitxari kãkiti: “Pite sari kãkiti misiritikomoni. Pitepekana inari uai Teosokata pauini ìkapani.” Notanani kona ikara atoko nitxari kãkiti. Teoso sãpiretakitinokara nitxa kãkitimoni, ininiãkara nisãkire kãkitimoni atãonoka, kotxi kona nota nirekaãkitini nikama. Niri nipaniãtakiri nirekaãkitinanira nikama —itxa Xesosi.

Xesosi Sãkire Atãoene Sãpiretakani

³¹ Apikomoni Xesosi sãpirenauata:

—Notaka sãpiretiniãua hìtemoni, atxiiti kona kauikikono. ³² Ìtipekana nota sãpiretakari aua. Nimarotari atão inini iua sãpiretakiti. ³³ Hìte iokanatapekari himoianariakori Xoãomoni nota himarotini ìkapani. Iua sãpiretapekana ninoa atãoene nota sãkire. ³⁴ Kona ninitanãtari kãkiti nisãkire atão inini sãpiretakani. Nota sãpiretai hìte Xoão sãpiretakiti sãkiretxiti, himaerekani Teoso makatxakini ìkapani, himapinakani tìkane.

³⁵ —Xoão tirikapi tirinakari poniãkari atoko itxa. Tirikapi iopinikari ikinipoko, tirikapi takote auakari aãtamatini ìkapani. Iua atokokana Xoão oerekari kãkiti atão inakari. Mapaõtinokara hìte poxokiniuata iua sãkire hìkenakotakasaaki.

³⁶ —Aua ãti nota sãpiretakari. Iua Xoão poiãoka. Ìtipekana apiata. Nota kamakitikara apiata. Nikamakiti

sãpiretari nota sãkire atão inini. Nikamakiti, niri paniãtakiti kãkiti itikasaaki, imarotari niri uaimoni iokanatinino nota.

³⁷ —Niri, nota iokanatakari kãkitimoni, iua apaka nota sãpiretakari. Kona hĩte kenakotari Teoso sãkirauatini. Kona hĩte atamatari itoõ. ³⁸ Isãkire !auari hãkixinireẽ, kotxi kona hãuikari nota sãkire iua iokanatakiti sãkire.

³⁹ —Hĩte atatsopatapikari Teoso sãkire iõkatsopatakori, hãuini ãtipirika Teosokata himarotini ĩkapani. Ia Teoso sãkire iõkatsopatakori nota sãpiretakari apaka itxaua. ⁴⁰ Txamari kona hinirekari nisãkire hãuikini. Kona hinirekari notamoni hinini, ãtipirika Teosokata hãuini ĩkapani.

⁴¹ —!Ninitari niuikiko. ⁴² Iteene nimarotai hĩte. Kona xapiti hĩtiretari Teoso hãkixinireẽ. ⁴³ Niri iokanatano nota uaimoni. Txamari kona hĩte apakapano nota Teoso iokanatakinitino. Teoso maiokanatakinitira hĩte apakapa. ⁴⁴ Hĩte potxitari ãti iuikinii. Txamari kona hĩkamari erekari Teosonoka iuikinii ĩkapani, ininiã kona hãuikari iua sãkire.

⁴⁵ —Kona notani sãpiretapaniri niri hĩte maerekani. Moisesira sãpiretariko himaerekani Teosomoni. Hĩte uãkatari iua sãpiretari hĩte ereka hinini, txamari iua sãpiretariko niri himaerekani. ⁴⁶ Moisesini sãkire iõkatsopatakiti hãuikaãkamako, nota sãkire apaka hãuikamako, kotxi Moisesini nota sãpiretakari apaka. Iua iõkatsopatapekari nota sãkire. ⁴⁷ Hĩte kona auikapiretari Moisesini iõkatsopatakiti. Isãkire iõkatsopatakiti himauikakaniã, kiãtokopa hĩtxa nota sãkire hãuikini? — itxa Xesosi.

6

Siko Mio Kãkiti Xesosi Sikakienatini
(Mateo 14.13-21; Marko 6.30-44; Arókasi 9.10-17)

¹ Eereka ãti õti Xesosi ïpiriãtari Kariréia poa. Ia ipoa uãka apaka Txiperiatxi poa inaãka. ² Kaiãopokori kãkiti sari iua tikini, kotxi ninoa itikapekari Xesosi makanani-rauatini. ³ Xesosi kanïka mitaxiratarimoni. Iuaã iitopãka imoianariakorikata. ⁴ Xoteoakori kiinirite, Pãskoia inakori kiinirite apisapanika Xesosi sari iuaãtaã. ⁵ Iitopãkasaaki, Xesosi atapari itomaneri kãkiti apokaãpotini iuamoni. Ininiã ipimaãri Piripi:

—Amonipa aiamotatariko komiri nakira kãkiti asikakienatini ïkapani?

⁶ Xesosi ikara atoko txari Piripi, kotxi inirekari imarotini: “Atauako atxiïti Piripi auikari niposotiire?” Xesosi imarotapekari iuaka ikamakiti tïkane. ⁷ Ininiã Piripi apakapapireta:

—Txineiropokoni, tosëtosi txineiro ota, kona apakata komiri aamotini, nakira kãkiti asikakienatini ïkapani. ! Apakata —itxari.

⁸ Iuasaaki ãti Xesosi moianari Simão Petro itari, ãtree inakori, txari Xesosi:

⁹ —Uai aua amarini. Auari ikiena. Sïko komiri sevata inakori kamakori auari iua. Ipi ximaki axapitiri apaka auari iuamoni. Txamari kãkiti itomaneri sikakienatiko ! apakata. Ia nipokori poiãoka —itxari.

¹⁰ Xesosi paniãtari imoianariakori:

—Nakira hïpaniãta iitopãkinina —itxana.

Sotonaiakiperi auari iuaãtaã. Iua nopini iitopãkana. Sïko mio apikomoni kikiakori aua. ¹¹ Xesosi kosekari komiri amarini nakiti. Iuasaakipeka imisãkiretari Teoso:

—Erekapitikari ia komiri auiniua ate.

Iua sikari imoianariakori. Eereka ninoa xanakari kãk-iti topãkakanimoni. Iua atokokanera itxarina ximaki. Ikinikana inirekaka iaõka auana ninoa.

¹² Ikinimane kamitopeka inakasaaki, ipaniãtari imoianariakori:

—Itetakori komiri, ximaki pakini hāpotiita. Kona hiomatapiriko —itxa.

¹³ Ininiã apotiitarina komiri itetakori. Tosi kotarina ixāpokakana komiri itetakori.

¹⁴ Xesosi posotiire ninoa kākiti itikasaaki, ninoakakarika isākirauatana:

—Atāopitikara Xesosi aiātapanātakitikara, Teoso sākire sāpiretakari inakorikara ere Xesosi —itxana.

¹⁵ Xesosi imarotapekari ninoa nirekiniri iauītetinirina iua. Iua kona nirekari ninoa auītetiniri iua. Ninoa ma-
maĩkakaniri apisapanika, Xesosi sipeka iuanoka. Apikox-
iti oxiratarimoni ikanĩka.

Xesosi Ipoa Nopini Inaãpotini

(Mateo 14.22-23; Marko 6.45-52)

¹⁶ Kikatapeka imoianariakori iokiriĩta ipoa tiniã.

¹⁷ Iereētuaana kanaua āki. Īpiriaãpotarina ipoa Kapanaoõ sitatxiti manapi. Īkanõkapeka inakasaaki kona Xesosi apokapanika ninoamoni. ¹⁸ Kataparari ĩtimati apoka, ininiã tsakatipokoni. ¹⁹ Iuasaaki imekoãpotana. Ipixiniãpeka apokasaakina, ataparina Xesosi ipoa nopini itĩpokotini. Kanauamoni isaãpota. Ninoa pĩkarauata, kotxi ninoa uākatari kamiri.

²⁰ Xesosi akiritana:

—Notakara. Kona hĩpĩkarauatape —itxana.

²¹ Ininiã apakaparina Xesosi ipoxokoniritikana. Iua morõkokaua kanauaã. Iereētakasaakia, iuasaakipeka kanaua apoka imiriĩpe Kapanaoõ manapi.

Kākiti Nitiniri Xesosi

²² Katimatiniĩkata ipiniãmoni kaikotakani nitamari Xesosi. Ninoa imarotari ātoka kanaua mitxi iuaã auini. Oa kanaua Xesosi moianariakori anikapeka. Ninoa imarotari Xesosi kona sari imoianariakorikata. Imarotarina

ninoanani sini. ²³ Iuasaaki kanauaniri Txiperátaxi sitatx-
itikini apokita Xesosi merepani Teoso misäkiretiniätaã
takote merepani komiri nikikoãtaã. ²⁴ Iuasaaki kona
ninoa apokari Xesosi, imoianariakori apaka. Ininiã ninoa
iereëtaua kanaua äki. Iuaïkana ikanapiriãna. Ipoa ïpiriã-
tana Kapanaoõ sitatxitimoni, Xesosi initinina ïkapani.

Komiri Käkiti Auapininiika Inini Tïkane

²⁵ Ninoa apokari Xesosi ipoa ipiniã.

—Koerekareri, namonikitapa papoka uai? —itxarina.

²⁶ Ininiã Xesosi:

—Atão nisäpiretai hïte. Hïte nikari komiri nisikakiti.
Kamitopeka hïtxa, ininiã nipokori ïkapaninokara hini-
tanãtano nota. Kona häuikari Teoso posotiireë nikaminiri
iua posotiiretxi.

²⁷ Xesosi pinitana:

—Nipokorinoka !hïxinikape, kotxi nipokori okanani
mauakati itxaua. Hïxinikariko ätião nipokori, nota hïtari
iaxitikiri siäkiti, kotxi nota sikari käkiti, käkiti auapinini-
ika inini tïkane. Teoso sikari ikinika iposotiire notamoni
niniirekaäkiti nikamini ïkapani —Xesosi txana ninoa.

²⁸ —Kiãtokopa atxatari Teoso nireëkiti akamini? —
itxana ninoa.

²⁹ —Ianoka Teoso nirekari hïkamini. Iua nirekari
häuikiniri iua iokanatakiti säkire —Xesosi txana ninoa.

³⁰ —Iuaïkana posotiiretxi apiari pikaminiã, ininiãra
aãuikari Teoso iokanatakiti pininiãua. Kinakaripa posoti-
iretxi pikamapanika? ³¹ Anirimaneni kitxakapirïkarini
ãparaã makipakaniãtaã auakasaakina, inikarina komiri
iaxiti katxakakari. Teoso säkire iökatsopatakori txari:

Isikari komiri Teoso tixinekiri ninoamoni,
—itxarina Xesosi.

³² Ininiã Xesosi:

—Atão nisãpiretaiko hīte. Kona Moisesini sikari komiri Teoso tixinekiri. Nirikara sikaātari atão komiri iua tixinekiri kãkitimoni. ³³ Teoso tixine ĩkari, iua ãkiri, komiri atoko itxa, ikini itixiti auakani ĩkapani, kotxi iua sãkire auiãkani auapininiika Teosokata —itxana.

³⁴ —Ikiniõtika pisikaua ia komiri —itxarina.

³⁵ —Notakara iua komiri Teoso iokanatakiti nitxaua. Notakara sikari kãkiti auini ĩkapani. Iua nisãkire auiãkari !inatxitaika. !Iposonataika.

³⁶ —Hīte aõkitapekano nota, txamari kona hīte auikapankari nisãkire. Ikara atoko nitxapekai hīte.

³⁷ Imakinika kãkiti notamoni Teoso siãkini inapitikako notamoni. “Hīsipeka,” kona nitxana notamoni apoãkani.

³⁸ Nitakanapari Teoso tixine. ĩkorapokoriti napoka, nipaniãtakiri nirekaãkitinoka nikamini ĩkapani. Notaka nirekaãkiti na nikama. ³⁹ Niri nipaniãtakiri !inirekari ãtika kãkiti notamoni isiãkini ereëkokini. Itixi xipokini õtisaaki, inirekari nota õkitikinina ninoa auapininiika inini tĩkane. ⁴⁰ Iua nipaniãtakiri nirekari nota imarotakani, nisãkire auiãkani, auapininiika inini. Itixi xipokini õtisaaki nõkitikana ninoa iuaĩkana auãki inini —itxa Xesosi.

⁴¹ Ninoa Xoteoakori kona apokaerekatari Xesosi sãkire, kotxi iua txari: “Nota iua komiri Teoso tixine ĩkari komir-iti nitxaua,” ininiã ninoa tsoata. ⁴² Ininiã ninoa:

—Iua kiki Xesosi Xosee ãkiri. Aaõkitapekari iri, inoro pakini. Kinirepa “Teoso tixine ĩkarirano” itxape iua? —itxana, itsoatinina.

⁴³ Ininiã Xesosi txana:

—Kona himaxirauatape. Kona hĩtsoatape. ⁴⁴ Niri nipaniãtakiri akiritakitinanira posotari inini notamoni. Niri makiritakiniti kona posota inini notamoni. Itixi xipokini õtisaaki nõkitikana notamoni apoãkani iuaĩkana auinina ĩkapani. ⁴⁵ Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani iõkat-sopatari ia Teoso sãkire:

Teosorako oerekariko ikinipoko kãkiti. Niri sãkire kïpitakani, niri oereẽkini, apoka notamoni. ⁴⁶ Kona aua kãkiti niri atamatakari. Nota Teoso tixine ïkari, notanokara atamatapekari niri.

⁴⁷ —Nota sãkire auiãkari, iuara auapininiika Teosokata. Ia nisãkire atão. ⁴⁸ Nota iua komiri nitxaua kãkiti auapininiika inïkitakakarino. ⁴⁹ Hinirimane kitxakapirïkarini nikari komiri iaxiti katxaãkari ãparaã makipakaniãtaã. Iaxiti katxaãkari inikanimana, txanima ipïpena. ⁵⁰ Kãkiti nikiniãri atão komiri Teoso tixine ïkari kona ipina. ⁵¹ Iua komiri, Teoso tixine ïkari nitxaua nota. Kãkiti auapininiika inïkitakakarino nota. Ia komiri niãkari auapininiika itxako. Ia komiri nisikakiti ia niïtokara. Niïto nisika kãkiti ikini itixiti auakani auapininiika inini tikane —itxa Xesosi.

⁵² Ikara atoko ininiã ninoa Xoteoakori taparakien-atakakaua:

—Natokopa itxa ia kiki iïto isikiniua ate, anikiniri ïkapani? —itxana.

⁵³ Ininiã Xesosi:

—Atãoenepitikara ikara atoko nitxai hïte. Hïtari iaxitikiri ïto himanikakanisaaki, iarẽka himiãtakanisaaki, kona hïxinire auapani ãtipirika. ⁵⁴ Iua niïto niãkari, niarẽka iãtakari, auapikako Teosokata. Xipokatxi õtisaaki nõkitikariko iua iuaïkana auini ïkapani. ⁵⁵ Niïto atão komiri itxaua. Niarẽka atão iãriã itxaua. ⁵⁶ Niïto niãkari, niarẽka iãtakari, aua nãkixinireẽ. Nota aua iua ãkixinireẽ. ⁵⁷ Niri, ãtipirika auapika inakari, iokanatano nota ïkorapokoriti. Iuara sikano nota ãtipirika nauini ïkapani. Iua atokotxikana nota sikari nota niãkari ãtipirika auini ïkapani. ⁵⁸ Nota iua komiri Teoso tixine ïkari nitxaua. Komiri hïkiomaneakorini nikakiti ãtião. Iua komiri nikakari ipïpe. Nota siãkiti komiriti niãkani, nisãkire auiãkani auapininiika Teosokata itxanako.

⁵⁹ Ikara atoko itxa Xesosi sãkire aiko ãki Xoteo apoti-itiniãtaãua Kapanaoõ sitatxiti oerekarauatakasaaki.

Apanakini Takanapiniri Xesosi

⁶⁰ Xesosikata sikani isãkire potxitakani, ikara isãkire ikenakotakasaakina, ipimarauatakakana:

—Pamimari ikara isãkire. Kipa imarotari ikara atoko inakari sãkiretxiti? —itxana.

⁶¹ Masãpiretakotika Xesosi imarotari ikara atoko itsoatinina. Ininiã iua:

—Hinirekatari hĩtakanapinino nota ia nisãkire xika?

⁶² Kiãtokopa hĩxinikakiti hĩtikiniãno nota hĩtari iax-itikirino kanĩkini mitxi nauiniãtaã? Atxiĩti iuasaaki hãuikatarari nisãkire? ⁶³ Iua Erekarari Matamatakotinokara sikari kãkiti auini tĩkane. Kãkiti ãto tapara ! auari. Ikara sãkiretxi hĩtemoni nisãpiretakiti, iua Erekarari Matamatakoti sãkiretxikana. Nisãkire auikiko auãkitakari kãk-iti, ãtipirika Teosokata auini ikapani. ⁶⁴ Txamari auapitika hĩte sauaki nisãkire mauĩãkani —itxa Xesosi.

Merepitipanika Xesosi imarotapekari iua sãkire mauĩãkani tĩkane. Xesosi imarotari apaka imĩkapiritakiri tĩkane.

⁶⁵ —Niri Teoso masikaposotiiretakiniti kona iposota apokini notamoni —itxa Xesosi.

⁶⁶ Ikara isãkire xika itori Xesosikata sikani takanapari iua. Kona inirekaikarina iuakata isinina. ⁶⁷ Ininiã Xesosi pimaãna imoianariakori tosi:

—Hĩtepekana, hĩte apaka nirekatari hĩtakanapinino? —itxa Xesosi.

⁶⁸ Ininiã Simão Petro apakapapiretari:

—Apiananiri, kirimonipa asa atxiĩti? Pitenanira sãpiretari kãkiti auapininiika inini. ⁶⁹ Ate imarotari Teoso mereẽkiti pininiua. Teoso ãkiri, auapika inakari ãkiri pitxaua pite —Petro txari Xesosi.

⁷⁰ Ininiã Xesosi:

—Nota mereëi hïte tosi kikiakori. Txamari hïte sauaki aua Satanasi nitiri —itxa Xesosi.

⁷¹ Iuasaaki Xesosi xinikari Xotasi Isikariotxi inakori, Simão inakori äkiri. Xesosi moianarikamara iua, txamari imïkapiritariko Xesosi.

7

Xesosi Itariakori Mauikakaniri Isäkire

¹ Eereka Xesosi kaikotapanika Kariréia tōpa. Kona Xotéia tōpa !ikaikota iuasaaki, kotxi iuaã Xoteo auïteakori nirekari okiniri. ² Iuasaaki Xoteo kiinirite Papiri inakori kaiama atokopekari. ³ Ininiã Xesosi itariakori misäkiretari iua:

—Posipika uai. Pisäkire auiäkanimoni Xotéia auakanimoni pisa. Ninoa apaka nirekari itikiniri pikamakiti. ⁴ Käkiti nirekiniäri iteene imarotaäka, !ikipatari ikamakiti. Pite kamanätari posotiiretxi uai Kariréia tōpa. Pisa Xotéiamoni. Iuaã poerekari piposotiire ikinimane imarotini ikapani —itxana.

⁵ Ikara atoko itxarina Xesosi, kotxi itariakori apaka iuasaaki kona auikapanikari isäkire.

⁶ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Iuaã nisini keto kona apokapanika. Apakata ikiniötika Xotéia tōpamoni hïte sini, ⁷ kotxi käkiti ! omanatai hïte. Notananira omanataäka, kotxi nisäpiretari maerekati käkiti kamakiti. ⁸ Erekari hïte sini kiinirimoni. Kona nota sapani uatxa. Nisini manapi apokasaaki nisa —itxa Xesosi.

⁹ Itariakorimoni ikara inaka atoko, ikaikotapanika Kariréia tōpa.

Xesosi Sari Papiri Kiiniritimoni

¹⁰ Itariakori kiinirimoni iikiikapeka. Ninoa tikinimoni isa Xesosi. Iuasaaki lkasäpirenari kiinirimoni isini tïkane. Ininiã käkiti mimarotakinitika isa.

¹¹ Xoteo auĩteakori nitapiimari Xesosi kiinirisaaki. Ipi-maãri kãkiti:

—Ítapari Xesosi?

¹² Kãkiti iuaã auakani sãkirauata Xesosi pirena. Apanakini txari:

—Peerekari Xesosi.

Apanakinipekana:

—Kona erekari. Imisirienetari kãkiti —itxana.

¹³ Kona kãkiti sãkirauata Xesosi uãka Xoteo auĩteakori takote, kotxi ipíkana.

¹⁴ Mapaõtinoka kiiniri xipokini apisapanika, Xesosi sari Xotéia tõpamoni. Isari Teoso misãkiretiko aikotimoni. Iuaã oerekarauata. ¹⁵ Xoteoakori tsoríkaãnãta Xesosi sãkire ikenakotakasaakina:

—Kininiãpa ere kiki paimatireri. Kona apaiaõkarauata —itxanãtana.

¹⁶ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Na nota imaroreni noerekai hĩte. Iua niokanatakiri imarorera noerekai hĩte. ¹⁷ Kãkiti Teoso nirekaãkiti nirekaãkani imarotari noerekiniri Teoso imarorenoka. Ninoa imarotari nimoerekakaniri notaka nimarore.

¹⁸ Kãkiti iuaka isãkire sãpiretakari nirekari apanakini iuikiniri iua. Kãkiti Teoso sãkirenoka sãpiretakari nirekari iuikiniri Teoso ipaniãtakiri. Ikara atoko inakari kãkiti sãkire atãonoka. !Ikamari maerekati. ¹⁹ Moisesini oerekai hĩte Teoso sãkire, ipaniãtakiti iõkatsopatakori. Txamari kona hĩte kamari Teoso paniãtakiti. Kona ãtika hĩte kamari ipaniãtakiti, kotxi hinirekari hõkinino nota —itxana ninoa.

²⁰ Ininiã ninoa apakapapiretari:

—Maerekati matamatakoti auãĩtotai pite. Kiripa kinirão okaka txai pite? Iua maerekati matamatakoti xika ikara atoko pitxa pisãkire —itxarina.

²¹ Ininiã Xesosi:

—Nota kamari posotiiretxi tomatikoõtxitisaaki, iua kiki matĩpokotakati nimakananitakasaaki, ininiãkara hĩte

tsorĩkaãta. Hĩuãkatari niparĩkauatini. ²² Txamari hĩte apaka parĩkauata tomatiko õtisaaki, kotxi hĩkamari Teoso takaõtxikare hamarite ãtoã tomatiko õtisaaki. Moisesini paniãtai Teoso takaõtxikare hĩkamini hamarite ãtoã oito õti iua auakasaaki. Ari hinirimane kitxakapirĩkarini, Moisesini apisapanika, oerekapekari ikara atoko inakari hĩkamini. ²³ Ininiã hĩte kamari Moisesi paniãtakiti tomatikoõtxitisaaki. Ikara atoko ininiã, kinirepa hĩte omanatano nota, iua kiki erekapeka nitxĩkitakini xika tomatikoõtxitisaaki? ²⁴ Iteene pimimarotakanisaakiri ãti kamakiti, kona pakiritapiri: “Iua kamari maerekati,” kona pitxape. !Papoĩtapiri ãti. Atão inakarinoka pinita, atão pimarotini ĩkapani —itxa Xesosi.

Xesosikani Teoso Mereẽkiti Txataua?

²⁵ Apanakini kãkiti Xerosareẽ auakani txanãtari:

—Ere kikikani ninoa kinirão okaenetakitikani?

²⁶ Hãtamatarĩ. Iua sãkirauanãta kãkiti apisatoõ. Kona kapĩkareri iua. Auĩtetxiakori !kasãkirena. Atauako aãũiteakori auikatarĩ isãkire atxiĩti? Atxiĩti auikatarina Xesosi Teoso mereẽkiti aiãtapanãtakiti ininiãua?

²⁷ Atão Teoso mereẽkiti aiãtapanãtakiti apokasaaki, kona kimarotikori iua ininimoni. Ate amakinika imarotapitikari iua Xesosi ininimoni. Karirėiakiri iua, ininiã Xesosi Teoso mereẽkiti aiãtapakiti ! itxaua — itxanãtana.

²⁸ Teoso misãkiretiko aikotiã Xesosi oerekarauanãtakasaaki, itaparasãkireritika ipimaãna kãkiti iuaã auakani:

—Atauako hĩte imarotatano nota? Atauako himarotatarĩ nota ininimoni? Kona notaka iokanataua kãkiti-moni. Niokanataãka. Nota paniãtakari atãonoka isãkire. Kona hĩte imarotari iua. ²⁹ Nota imarotari iua, kotxi iua auiniãtaãkirikarano nota. Iuara iokanatanõ kãkitimoni — itxa Xesosi.

³⁰ Iuasaaki auñtetxiakori nirekamari imañkinirina. Kona kamañkikori, kotxi imañkiko manapi kona apokapanika.

³¹ Ninoa auñtetxiakori kona auikari Xesosi sãkire, iuaritika itomaneri kãkiti auikari Xesosi Teoso mereẽkiti kãkiti iãtapakiti ininiua.

—Iua kiki inipitikara Teoso mereẽkiti aiãtapakiti itxaua, kotxi ãti posotiiretxi apiari kamakari !uari —itxanãtana.

Sotatoakori Iokanatiko Xesosimoni

³² Pariseoakori kenakotakasaakiri kãkiti sãkire ikara atoko inakari, ninoa, sasetotxi auñteakori pakini iokanataro sotatoakori Xesosi imañkinina ñkapani.

³³ Sotatoakori apokasaaki iuamoni, Xesosi txari kãkiti iuaãtaã:

—Mapaõtinoka hñtekata nauako. Eereka nisa nipaniã-takirimoni. ³⁴ Hinitapiikamano, !hãpokapanino. Nisini-moni kona hñte posotari hñsini —itxa Xesosi.

³⁵ Auñtetxiakori ninoakakarika isãkirauatana:

—Amonipa isa atxiñti, ate mapokakaniãri iua? Atauako õtakoxiti isatako Xoteoakori iarikakanimoni, ãti uãka sauaki Xoteoakorimoni? Atauako oerekataro Xoteo minakanuia? ³⁶ Kotxi iua sãkire: “Hinitanoko. !Hãpokano nota. Kona hñte posotari nota sinimoni hñsini,” itxa sãkireta. Ate !imarotari isãkire —itxanãtakakana.

Ãparaã Kãkiti Auãkitaãkari

³⁷ Kiiniri mapotõkire õti apiapoxokonita. Iua õti Xesosi tima kãkiti sauaki. Itapasãkireritika isãpirenauata ikinimane kenakotiniri ñkapani:

—Piposonatakasaaki, notamoni pinako piãtini ñkapani.

³⁸ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Nota sãkire auñãkari ãkixinireẽ aua amomo atoko inakari.

Iua ãparaã txñkitakari kãkiti auãki inini.

—itxa Xesosi.

³⁹ Iua Erekaro Matamatakoti amomo atoko itxa. Xesosi sãkire auñãkari apakapariko iua Erekaro Matamatakoti.

Iuasaaki Xesosi sãkirauatakasaaki, iua Erekarí Mata-matakoti kona siãkapanika kãkitimoni, kotxi Xesosi kona kanapiriãpanika Teoso tixinemoni.

⁴⁰ Ikara Xesosi sãkire ikenakotakasaaki itori kãkiti txari: —Atãopitikara ikira kiki Teoso sãkire sãpiretakari aiãtapakiti itxaua.

⁴¹ Apanakini txari:

—Iua Teoso mereëkiti aiãtapakiti itxaua.

Apanakinipekana:

—Teoso mereëkiti aiãtapakiti, Kariréiakiri ! itxaua.

⁴² Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretari Teoso mereëkiti aiãtapakiti, Taviini apika mekaniri itxaua. Iua iponaniãko Pereë sitatxiti Taviini auiniãtaã —itxana.

Ikara atoko itxanãtana, kotxi kona imarotarina Xesosi iponaniiniãtaã Pereë sitatxiti.

⁴³ Iuasaaki apanakini aukari Xesosi sãkire. Apanakinipekana ! aukari Xesosi sãkire. ⁴⁴ Apanakini nirekamari imaïkiniri Xesosi iuasaaki, iuaritika iua maïkakari ! auari.

Sotatoakori Kanapiriã Xoteo Auïteakorimoni

⁴⁵ Ininiã sotatoakori kanapiriã sasetotxi auïteakorimoni, pariseoakori pakinimoni. Ininiã ipimaãna:

—Kinirepa kona himinari Xesosi uaimoni?

⁴⁶ —Apia imatiresãkireta iua. !Auari kãkiti iua atoko ina sãkiretakari, ininiãkara !apakata amaïkiniri iua —itxana sotatoakori.

⁴⁷ Ininiã pariseoakori omanãkarauata.

—Atauako iua misirienetai hïte apaka? Iua txïkitakai hïte isãkire hãuikini. ⁴⁸ !Auari auïtetxi iua sãkire auïãkari. !Auari pariseo iua sãkire auïãkari. ⁴⁹ Kãkiti miïkitetinanira aukari Xesosi sãkire. Xesosi sãkire auïãkari kona imarotari Moisesini paniãtakiti. Ininiãkara Teoso misiritanako ninoã —itxa pariseoakori sãkire.

⁵⁰ Iuasaaki Nikotemo inakori iuaãtaã aua. Pariseo itxaua. Iua õti apisapanika iuara sari Xesosimoni ikanõka imisãkiretiniri ikapani. Ninoa ikara atoko isãkirau-atakasaaki, Nikotemo misãkiretana ninoa:

⁵¹—Kãkiti kamakiti isãpiretini apisapanika, “maerekati ikamakiti,” kona hĩtxape. Ikara atoko itxa Moisesini oerekasaakia ate —itxana.

⁵² Ininiã ninoa pariseokori:

—Atxiĩti pite Kariréiakirikai apaka, Xesosi atoko? Iteene patatsopatariko Teoso sãkire iõkatsopatakori. Iua iteene patatsopatakasaaki, iuasaakiikarako pimarotariko !uari Teoso sãkire sãpiretakari, Kariréia tõpakiri —itxarina iua.

⁵³ Eereka ikinimane sari aapokomonina.

8

Sito Ôtaniri Minakotikatika Sirĩkakarõ

¹ Iuasaaki Xesosi sari Orivanape Xiratamoni. Oriva txipokori. ² Katimatinĩkata ikanapiriã Teoso misãkiretiko aikotimoni. Iuasaaki ikinipoko kãkiti apotiitaua iuamoni. Ininiã Xesosi topãka, Teoso sãkire isãpiretini ikapani. ³ Iuasaaki kaiõkatsopareriakori, pariseokori pakini minaro sito iuamoni. Ninoa apokaro oa sito õtaniri minakotikatika osirĩkini. Itakarona oa ikinimane apisatoõ.

⁴ —Koerekareri, aãpokaro oia sito õtaniri minakotikatika osirĩkini. ⁵ Moisesini sãkire iõkatsopatakori paniãtaua ikara atoko inakaro kai soroã oõkaãka. Pitepekana, kiãtokopa atxataro oa? —itxana Xesosimoni.

⁶ Ikara atoko ipimaãrina Xesosi, kotxi inirekarina Xesosi kerokiniri isãkire. Inirekarina Moisesini paniãtakiti iaõka imakamakaniã, ininiã maerekati ikamapeka. Txamari !kasãkireri Xesosi. Iokirita, iõkata itxari kipatxi iuakokiã. Imakenakotakinini atoko itxa.

⁷ Ipimarauatapanikana, ininiã Xesosi õkaõkitaua.

—Maerekati makamakaturako ïkiika kiporonakiniro aroa kai soroã —itxa Xesosi.

⁸ Eereka Xesosi iuaïkana iokirita, iökata itxari kipatxi.

⁹ Ninoa ikaraene ikenakotakasaakina, iua apiata kiomãtxi inakariua sipeka. Eereka iua tikini auakari apaka sipeka. Ikara atoko itxaãpotana ikinikana isinina. Eereka Xesosi-noka kaikota oa sitokata. ¹⁰ Xesosi òkaòkitaua, atamata itxaro oa sito. Oanoka kaikota iuaã.

—Ïtapari pimaerekani sãpiretakani? —itxaro.

¹¹ —Apiananiri, isipekana nimaerekani sãpiretakani —otxari.

—Nota apaka kona sãpiretari pimaerekani. Pisipeka. Maerekati kona pikamapinikako —itxaro.

Kãkiti Xinire Iopiniãkari

¹² Eereka Xesosi iuaïkana oerekari kãkiti.

—Nota ikini itixiti auakani tirikapite atoko nitxaua, kotxi noerekari Teoso sãkire notakata sikani. Teoso mimarotakani ipiaã sikani itxauana. Notakata sikanipekana ! itïpokota ipiaã. Nota sikana ninoa ãtipirika auinina ïkapani —itxa Xesosi.

¹³ Ininiã pariseoakori misãkiretari Xesosi:

—Kona ate auikapiretari pisãkire, kotxi pitenani sãpiretari pisãkire. Ikara atoko ininiã, kona aimarotari atãoene inini pisãkire. ãti sãpiretiniãri pite sãkire iaòka, aãuikari atxiïti —itxarina Xesosi.

¹⁴ Ininiã Xesosi:

—Nota sãkirekara ikara atoko nitxai hïte, iuaritika atãoenekara ikara atoko nitxai hïte, kotxi nota imarotari nininimoni, nimarotari nisinimoni. Kona hïte imarotari nota ininimoni. Kona hïte imarotari nota sinimoni. ¹⁵ Kãkiti hitxaua, ininiã hãpoïrauata, kotxi ! himarotari atão. Kona nota txari kãkitimoni: “Pite, peerekai pite. Pitepekana, !erekai pite.” !Ikara atoko

! nitxari kākiti. ¹⁶ Iuaritika nisāpiretakasaakiri kāk-iti kamakiti, atāonoka nitxa nisākire, kotxi kona no-tananini sāpirenauata. Niri niokanatakiri sāpiretaki-tixikana nisāpireta. ¹⁷ Kitxakapirīka hīteka kiomaneko-rini sākire iōkatsopatakori txari:

Kākiti itikakitixikana āti itikakiti. Ninoa ipi sākire āti-noka auiniā, ininiā ninoa sākire atāonoka itxa, itxa hīkiomane sākire. ¹⁸ Nota sāpiretari nota pirena. Niri niokanatakiri apaka sāpiretari nota pirena nisākiretxikana, ininiā ipi auape —itxa.

¹⁹ —Naniparari piri? —itxarina.

—Kona himarotano nota. Niri apaka kona himarota. Nota himarotaākamako, niri apaka himarotamako.

²⁰ Ikara atoko Xesosi sākirauata. Txineiro Teoso ĩkapani sikikoātaā takote Xesosi oerekarauata Teoso misākiretiko aikotiā. Xesosi ikara atoko isāpirenauata, iuaritika kona kamaĭkikori, kotxi imaĭkiko manapi kona apokapanika.

Xesosi Sinimoni Kākiti Masikani

²¹ Iuaĭkana Xesosi misākiretari kākiti:

—Nisipiriko. Eereka hinitapiimano. Nota sinimoni ! hāuiritaāka hīsini. Hīpinakasaaki, himaerekanikatika hīpinako —itxa Xesosi.

²² Xoteo auĭteakori napetari:

—Atauako iuaka okatauako? Kotxi iua txari: “Nota sinimoni kona hāuiritaāka hīsini” —itxana ninoa.

²³ Iuaĭkana Xesosi sākirauata ninoamoni:

—Īkoraxitikirai hīte. Nota itanokiri. Hīte ĩkora itixikikirai hīte. ! Īkoraxitikirino nota. ²⁴ Ikara atoko ininiākara, nota txai hīte: “Hīpinakasaaki himaerekanikatika hīpinako,” nitxai. Himauiakanisaakiri nisākire nota pirena, hīpinakasaaki himaerekanikatika hīpinako. Kona Teoso makatxakinii himaerekani —Xesosi txana ninoa.

²⁵ —Kiriparai pite? —itxarina Xesosi.

—Merepitipanika nisãpiretakitikara iuakarano nota. ²⁶ Nisãpiretakiti tikane hĩte maerekani nisãpiretini tikane kaiãopokori. Nota iokanatakari atãoenenokara isãkire. Iua sãpiretakitinokara nisãpiretari kãkiti itixi auakani — itxa Xesosi.

²⁷ Ninoa !imarotari Xesosi iokanatakari aĩri Teoso. ²⁸ Ininiã Xesosi txana:

—Nota hĩtari iaxitikiri hõkasaaki, niĩto itano hõkitikasaaki, iusaakiikarako himarotano kinakaripa nota. Iusaaki himarotariko notaka sãkire !nisãpireta. Niri oereẽkitinokara nisãpireta. ²⁹ Iua niokanatakiri notakata aua. Niri !itakanapano nota, kotxi inireẽkitinoka nikama —itxa Xesosi sãkire.

³⁰ Xesosi ikara atoko ina sãkiretakasaaki, itomaneri kãkiti auikari isãkire.

Õpoĩkakoni Pirena

³¹ Ininiã Xesosi sãkirauata Xoteoakorimoni iua sãkire auĩãkanimoni.

—Nisãkire iaõka hĩkamakasaaki, atão nimoianariakori hĩtxauako. ³² Atão nimoianariakori hinakasaakiua, himarotari atãonoka inakari. Atãonoka inakari himarotakasaaki, õpoĩkakoni atoko hĩtxaua.

³³ Ninoa apakapapireta:

—Apraãoni apika mekanirireua ate, ininiã anirekinimoni asa. Nitiritxi iamotakoni !atxaua. Kinirepa õpoĩkakoni atoko pitxĩkitakaua? —itxana.

³⁴ Ininiã Xesosi:

—Atãonoka nitxai hĩte. Maerekanitxi nitiri atoko itxa kãkiti maerekati kamakari. ³⁵ Nitiritxi iamotakori ãtipirika !auari ipatrãote aapoko. Patrão ãkiri auapika ãtipirika iri aapoko. ³⁶ Nota Teoso ãkiri txĩkitakasaakiri kãkiti õpoĩkakori atoko ininiua, maerekanitxi nitiri !itxauako. Iusaaki iposotari erekari ikamini.

Apraãoni Apika Mekaniriakori

³⁷—Nimarotari Apraãoni apika mekaniriakori hininiua, txamari hinirekari hōkinino. Nisākire himauiaġkani xika hinirekari hōkinino. ³⁸ Nota sãpiretai hġte nota iri oerekakiti. Hġte kamari hġte iri paniġtakiti —itxa Xesosi.

³⁹—Apraãoni ate iri —itxana ninoa.

Ininiã Xesosi:

—Apraãoni apika mekaniriakori hininiãua, Apraãoni kamakiti atoko hġkamamako. ⁴⁰ Atãonoka nisãpiretai hġte. Teoso sãpiretakitinokara nisãpiretai, iuaritika hinirekari hōkinino. Apraãoni !ikamari ikara atoko inakari. ⁴¹ Hġte kamari hġte iri kamakiti atoko inakari —itxa Xesosi.

—Teosonanira ate iri. Ate atãopitika iua anaakori atxaua —itxana.

⁴² —Teoso atão hġri ininiãua, nota hġtiretamako, kotxi Teoso auiniãtaã nota ina uaimoni. Kona notaka iokanataua. Teosora iokanatanano nota uaimoni. ⁴³ Kininiãpa ! hġikitetari ikara atoko nininii? ! Himarotari nisākire, kotxi kona xatiki hinirekari nisākire iaōka hġkamini. ⁴⁴ Satanasira hġri. Hġte nirekari maerekati, Satanasi nireġkiti iaōka hġkamini. Kitxakapirġka itixi kamiko atokopanika kokaniri itxaua Satanasi. Iua !inirekari atãoene isãpiretini. !Iposotari atãoene isãpiretini. Aãpirenanokara iua imarota, kotxi aãpirenaãri itxaua iua. Aãpirenaãri iri itxaua iua Satanasi. ⁴⁵ Nisākire atão, ininiãkara hġte !auikari nisākire. ⁴⁶ Hġte ãtika itikatari maerekati nikamini? Ātika !itikari maerekati nikamini, kotxi kona maerekati kona nikama. Ininiã kinirepa kona hġte auikari nisākire? ⁴⁷ Teoso anaakori kġpitari iua sãkire. Hġte kona kġpitari iua sãkire, kotxi iua anaakori !hġtxaua hġte —Xesosi txana ninoa.

Xesosi Apraão Apisapanika Auini

⁴⁸ Ininiã Xoteoakori txari Xesosi:

—Ate sãkire atão. Samariakiri pitxaua pite. Maerekati Matamatakoti auaiġtotai pite —itxana.

Ninoa akiriuākātari Xesosi “Samariakiri,” kotxi Xoteoakori omanatana Samariakini. ⁴⁹ Ininiã Xesosi:

—Maerekati Matamatakoti kona auaiťotano nota. Nota paxitari niri, txamari hĩte kona paxitano nota. ⁵⁰ Kona notani nitari kākiti nota iuikakani tĩkane. Nirira nirekari kākiti iuikinino nota. Nirira imarotari nisākire atāonoka inini. ⁵¹ Nota sākire iaōka kamakari lipina. Ikara atāoene.

⁵² Xoteoakori apakapapiretari:

—Uatxa aimarotari maerekati matamatakoti auaiťotai pite, kotxi Apraãoni ipĩpe. Teoso sākire sãpiretakanini apaka ipĩpe. Kinirepa pite sākire: “Nota sākire iaōka kamakari !ipina,” pitxa? ⁵³ Aĩrini Apraãoni ipĩpe. Pite apiata atxiĩti? Teoso sākire sãpiretakanini apaka ipĩpe. Kiriparai pite? —itxarina Xesosi.

⁵⁴ Ininiã Xesosi:

—Notaka niuikiniua !apakata. Nirira iuikano nota. Hĩte sākire: “Ateosone iua,” txamari nota irira iua. ⁵⁵ Kona himarotari Teoso. Notananira imarotari Teoso. Nota “kona Teoso nimarota,” nininiã, hĩte atokokamarako nitxamako. Aãpirenaãri nitxamauako. Nota imarotapitikari iua. Nota kĩpitari isākire. ⁵⁶ Hĩri Apraão poxokoniuaata, nota uai apokini ikenakoenetakasaaki. Iua itikari nota uai apokini, ininiã iua poxokoniuaata.

⁵⁷ Ininiã ninoa Xoteoakori: —Pite sĩkoēta anokanani !apokapanika, iuaritika paōkitatari Apraão? Paxirari pisākire —itxarina.

⁵⁸ —Apraão apisapanikara nota aua. Ikara atāoene nitxai hĩte —itxa Xesosi.

⁵⁹ Ikara isākire ikenakotakasaakina, ikosekarina kai soro Xesosi ikiporonakinina ikapani, okinina ikapani. Xesosi kipataua. Osipikari Teoso misākiretiko aikoti. Inapaãpota ninoa sauaki.

9

Mōsiãreti Xesosi Erekapeka Inĩkitakini

¹ Xesosi tĩpokotakasaaki, itikari mōsiāreti. Iua ponaniākasaaki, mōsiāreti itxapekaua. ² Xesosi moianariakori pimaāri iua:

—Koerekareri, kiripa kamari maerekati iua mōsiāreti inini? Iuakani? Irikani? Inorokani?

³ Ininiā Xesosi:

—Kona iua maerekani xikani mōsiāreti itxaua. Kona iri maerekani xikani, kona inoro maerekani xikani mōsiāreti itxaua. Kona maerekani xikani mōsiāreti itxaua. Iua mōsiāreti Teoso posotiire kākiti imarotini ĩkapanira.

⁴ Kākiti parĩkauata pokamara. Mapiāpeka inakasaaki, kona kākiti posotaikari iparĩkauatini. Iua atokokana akamariko niokanatakiri paniātakiti aūapanika anakasaaki. Apinaka atoko kona akamaikari Teoso paniātakiti ĩkorapokoriti. ⁵ ĩkorapokoriti nauakasaaki, niopinikana ikinimane ākixinire Teoso imarotininina ĩkapani —itxa Xesosi.

⁶ Ikara inaāka atoko ienemaā ixiti oakaka Xesosi. Ikamari ākape, minapa itxari mōsiāreti oki nopini.

⁷ Iokanatarī:

—Parokari poki Siroee poamoni —itxari mōsiāreti.

Iuaā auari ipoa xapitikiri kākiti kamakiti. Iua ipoa uāka “Siroee.” Iua uākatxikana “Iokanatakori” itxaua. Iua sari Siroeemoni. Arokatoōtaua. Iuasaakipeka kōsiārepeka itxa.

⁸ Aapoko takote auakani, kākiti mitxi mōsiāreti itikakani pakini, ninoa misākiretakakaua:

—Ikira kiki mitxi iitopākanātapika inakarikani, kākiti txineirote amanaānātapika inakarikani, ikira kiki? —itxana.

⁹ Apanakini apakapapiretari:

—Ari, iuapitikara.

Apanakinipekana apakapapiretari:

—Kona. Kona iuani. Āti kiki iua mōsiāreti atoko inakarira.

Iua mitxi mōsiāreti apakapapiretari:

—Ari, iuapitkarano nota —itxa.

¹⁰ Ininiã ninoa:

—Kiãtokopa pitxa uatxa kōsiãrepeka pitxapeka? — itxarina.

¹¹ —Iua Xesosi inakori kamari ãkape, nokiã minapa itxari. Ipaniãtano: “Ãparaã Siroee inakorimoni pisa. Iuaã parokatoõtaua,” itxano nota. Ininiã nisa. Narokatoõtaua. Iuasaakipeka nota kōsiãrepekanano —itxa.

¹² —Namoniparari iua? —itxarina.

—A, meta —itxa iua mitxi mōsiãreti.

Pariseoakori Mitxi Mōsiãreti Inakarikata

¹³ Ninoa anikari iua mitxi mōsiãreti pariseoakorimoni.

¹⁴ Iua õti Xesosi kamakasaakiri ãkape mōsiãreti kōsiãrepeka inĩkitakini ãkapani tomatiko õtisaaki iuasaaki. ¹⁵ Ninoa anikasaakiri iua mitxi mōsiãreti inakari pariseoakorimoni, pariseoakori apaka pimaãri iua:

—Kininiãpa uatxa kōsiãrepeka pitxa? —itxana.

—Ãkapeëra noki nopini iminapa. Eereka narokatoõtaua. Uatxa kōsiãrepeka nitxa —itxa.

¹⁶ Pariseoakori ãtikaka txari:

—Iua kiki, ãkape mōsiãreti oki nopini minapakari, kona iua kamari Teoso paniãtakiti, kotxi iparĩkauata tomatiko õtisaaki. !Apakata ikamakiti.

Pariseoakori ãtikakapekana sãkirauata:

—Maerekati kamakari kona kamari ikara atoko inakari posotiiiretxi, mōsiãreti kōsiãrepeka inĩkitakini.

Ininiã pariseoakori taparakienatakakaua ikara xika.

¹⁷ Iuaĩkana pariseoakori misãkiretari iua kiki:

—Kiãtokopa inakaripa iua kiki pite makananitakari? — itxarina iua.

—Teoso sãkire sãpiretakari itxaua iua.

¹⁸ Xoteo auĩteakori kona auikari isãkire, mitxi mōsiãreti eereka kōsiãrepeka inakari sãkire. Ininiã ninoa akiritari iri, inoro pakini.

¹⁹ —Hïte sãkire hamarite auakasaaki mõiãreti itxapekaua. Hamaritekani ere? Kiãtokopa uatxa kõiãrepeka itxa? —itxana.

²⁰ —Ari, ate ãkiripitikara. Iponaniãkasaaki, mõiãretipeka itxaua. ²¹ Kona ate imarotari kiriãpareuako uatxa kõiãrepeka itxa. Kona ate imarotari kiriuako kamari kõiãrepeka inini. Hïpimaãri iua, kotxi mitapekari iua. Iuaka apakapapiretai hïte —iri, inoro pakini txana ninoa.

²² Iri, inoro pakini ikara atoko itxana Xoteo auïteakori ipïkinina xika. Xoteo auïteakori sãpiretapekari kãkiti: “Kãkiti Xesosi sãkire auïãkani, Teoso mereëkiti ininiua auïãkani, kãkiti iãtapakiti ininiua auïãkani, kona auiri-taãkaikana ïroinina aiko Xoteo apotiitiniãtaãua.” ²³ Ininiã pïkaretxi xika iri, inoro pakini txari: “Hïpimaãri iua. Mitapekari iua,” itxana ninoa.

²⁴ Ininiã iuaïkana pariseoakori akiritari iua kiki mitxi mõiãreti inakari.

—Atãonanira pisãpiretako Teoso apisatoõ. Ate imarotari maerekatinoka ikamini Xesosi, kotxi imakananirauata tomatiko õtisaaki —itxarina.

²⁵ Ininiã iua:

—Kona nimarotari maerekati ikamini. Kona nimarotari erekari ikamini. Mitxipeka mõiãreti nitxaua. Uatxa kõiãrepeka nitxaua. Ikaranoka nimarota —itxana ninoa.

²⁶ —Kiãtokopa itxai kõiãrepeka inïkitakiniãi?

²⁷ Iua mitxi mõiãreti inakari apakapapiretari:

—Nisãpiretapekai hïte mixikanani, txamari !hãuikari nisãkire. Kinirepa hinirekatari iuaïkana nisãpiretinii? Atauako hïte apaka nirekari iua sãkire hãuikini? —itxana.

²⁸ Ininiã itxitarina:

—Pitera auikari iua sãkire. Ate auikari Moisesini sãkire. ²⁹ Aimarotari Teoso misãkiretari Moisesini. Iua Xesosi kamari maerekati. !Aimarotari amonikiripa iua ina —itxana.

³⁰ Iua kiki apakapapiretari:

—Anekani. Kona hīte imarotari amonikiriuaoko iua ina. Iuara kamaōsiāretano nota. ³¹ Teoso kona maākatari maerekati kamakari amanaākiti. Teoso teosonetakani amanaākiti imaākatapitika. Iua nirekaākiti kamakari amanaākiti imaākatapitika. ³² Mitxipeka mōsiāreti kōsiārepeka inīkitaākari kona auari. Itixi kamikosaakipanika ! auari kōsiārepeka inīkitaākari. Uatxaikara auape. ³³ Xesosi Teoso iokanatakiti iminakanimauako, ! ikamamariko posotiiretxi —itxa iua.

³⁴ Ininiā pariseoakori:

—Pite maerekatipeka auakarikai. Ātipirika pite kamari maerekati. Maerekatinoa pīikiteta. Iuaritika pinirekatari ate poerekini? Konapitini. Kona ate nirekari ikara pisākire. Pisipiniikaua. Kona uai pikanapiripinika. Ate kona nirekari pite uai kākiti apotiitiniātaūa aikoti pinini —ninoa txari iua.

Ininiā aiko porikiti iokanatarina.

Mitxi Mōsiāreti Inakari Auikiniri Xesosi Sākire

³⁵ Xesosi kenakopiretari iporikiti iokanatiko mitxi mōsiāreti inakari, ininiā Xesosi nitari iua. Apokasaakiri, itxari:

—Atauako pauikatari Teoso ākiri sākire? —itxari.

³⁶ —Kipa iua? Nimarotiniāri, nauikapitkariko —itxa.

³⁷ —Pite aōkitapekari Teoso ākiri. Iuapitikara mis-ākirenātai pite uatxa —itxa.

³⁸ —Apiananiri, nota aukari pite Teoso ākiri pininiua.

Ininiā iua kapotoreēkaua Xesosi apisatoō.

³⁹ —Īkorapokoriti napoka Teoso sākire auiaākani ipinimoni nitakinina ĩkapani. Isākire mauiaākani ipinimoni nitakinina ĩkapani napoka ĩkorapokoriti. Apanakini nisikaposotiireta, Teoso sākire auikinina ĩkapani. Mitxi ninoa mōsiāreti atoko itxauana, kotxi mitxi !imarotarina Teoso.

Ninoa auikapiretakasaakiri Teoso sākire, kōsiāreri atoko itxapekauana. Apanakinipekana atão minakati isākirena: “Nimarotapitikari Teoso.” Ninoa uākatari kōsiāreri atoko ininiuana. Txamari kona atão ninoa nirekari imarotini Teoso. !Nisikari posotiiiretxi ninoamoni, Teoso sākire auikinina ikapani. Kākiti iua atoko inakari mōsiāreti atoko itxaua —itxa Xesosi.

⁴⁰ Ātikaka pariseoakori Xesosi takote auakani kenakotari.

—Atauako atekani apaka mōsiāreti atoko atxaua? — itxana.

⁴¹ —“Mōsiāreni atoko atxaua,” hininiā hīsākire, ininiā atão hīsākire. Txamari hīte txari: “Kōsiāreua ate,” hītxama. Iua atoko hininiā hīkamapitikari maerekati, kotxi kona hāuikari Teoso sākire —Xesosi txana ninoa.

10

Soti Auīte Pitikiri

¹ Xesosi sākirauatakasaaki, ia atoko itxa isāpirena:

—Atāopitikara ia atoko nitxapaniiko hīte. Soti auīte iroā pirikeri itoremoni. Itoremoni mīiroākani kiitiriri itxauana, kotxi ātiātaā ikanīka iroini ikapani. ² Pirikeri toremoni iroākari soti auīte pitikiri. ³ Initiri osereēri pirikeri tore iua ikapani. Soti auīte kenakotari ipitikiri sākire. Ipitikiri imarotari ikinipoko ipiraakori uāka akiritinina ikapani. Iuara anikana inipokotinina ikapani. ⁴ Porikiti auakasaakina, iua saāpota ninoa apisa. Iua tikini isana ninoa. Ninoa imarotari iua sākire ene. ⁵ Ninoa kona sari kākiti imimarotakinitina tikini. Ipitikiri minakotika akiritakasaakina, imitekana. Kona imarotarina imapitikiritakinitina sākire.

⁶ Ikara sāpirenatxi atão inakari oerekiko Xesosi sāpiretari pariseoakori. Txamari ninoa kona imarotari Xesosi ikara atoko inakari isāpirena.

Xesosi Soti Auïte Pitikiri Erekarı Itxaua

⁷ Xesosi iuaïkana säkirauata.

—Inipitikara nota pirikeri tore nitxaua, soti auïte ïroini ïkapani. ⁸ Nota apisa apoãkani, atão minasãkiretakani kiïtiririni itxauana. Soti auïte kona maãkatari ninoa säkire. ⁹ Nota itore nitxaua. Kãkiti ïroiniãtaã tore nitxaua. Nota makatxakari uai ïroãkari maerekani, auapininiika inini ïkapani. Iïroã, ipokïka itxapïka. Kona kapïkareri. Natxi !auari. ¹⁰ Kiïtiriri apoka iïtiriuatini ïkapani, okanuiatini ïkapani, imisirikarauatini ïkapani. Notapekana apoka kãkiti auapininiika inini ïkapani, kãkiti auini ereka inini ïkapani.

¹¹ Pitikiritxi erekarı nitxaua nota. Pitikiritxi erekarı ipina ipiraakori mapinakani ïkapani. ¹² Nitiritxi soti auïteakori pitikiri !itxaua. Anãpa auïte kaneenamari apokasaaki, iua miteka. Itakanapanako soti auïteakori. Ininiã anãpa maïkari soti auïte, oxikepoata itxana. ¹³ Iua nitiritxi mitekako, kotxi txineiro ïkapaninokara iparïkauata. Kona atão itiretari soti auïte.

¹⁴ —Soti auïte pitikiri erekarı nitxaua nota. Atão nimarotari nipiraakori. Ninoa apaka atão imarotano nota. ¹⁵ Iua atokokana niri imarotano nota. Nota apaka imarotari niri. Nota ipinako soti auïteakori nota nakiti mapinakani ïkapani. ¹⁶ Nota aua apanakini soti auïteakori apaka. Uatxa ia pirikeri ãki !auapanikana. Niminanako ninoa apaka ia pirikeri ãki auinina ïkapani. Ninoa auikariko nisãkire. Ininiã ninoa imakinika aua ãtika pirikeri ãki. ãtikarako ninoa pitikiri.

¹⁷ —Niri tiretano, kotxi nauiritari nipinini, iuaïkana nõkitikiniua ïkapani. ¹⁸ Kãkiti !iposotari okinino nota nimanirekasaakiri nokiko. Nota sikariko niïto nokiko ïkapani. Ninirekasaaki manapi nipina. Ninirekasaaki manapi nõkitikaua. Ikara atoko niri paniãtano nota —itxa Xesosi.

¹⁹ Ikara Xesosi sãkire Xoteoakori kenakotakasaaki, ita-parakienatakakauana. Apanakini potxitari Xesosi sãkire. Apanakini kona potxitari.

²⁰ Apanakini txari:

—Satanasi nitiri auaĩtotari iua.

Ãtipekana txari:

—Imapitxirita. Kinirepa hĩkenakotatari mapitxiritakari sãkire? —itxana ninoa.

²¹ Apanakini txari:

—Satanasi nitiri auaĩtotakiti !ikara atoko itxa sãkireta. Satanasi nitiri kona kõiãrepeka txĩkitakari mõiãreti —itxana.

Xoteoakori !Auikari Xesosi Sãkire

²² Mitaãsaaki Xoteoakori kamari kiiniri Xerosareẽ. Iuasaaki ixinikarina Teoso misãkiretiko aikoti merepaniko kamiko. ²³ Iuasaaki Xesosi tipokota aiko Teoso misãkiretikoãtaã, Saromãoni inakoriãtaã. ²⁴ Iuaã Xoteoakori apotiitaua iuamoni. Iuasaaki ninoa txari iua:

—Pite Teoso mereẽkiti pininiãua, pisãpiretaua. Akokaxiti anirekari aimarotiniri ikara —itxarina.

²⁵ Xesosi apakapapiretana:

—Nisãpiretapekai hĩte. Kona hãuikari nota sãkire. Niposotiire nikamakiti niri uãkaã oerekapekai hĩte.

²⁶ Nisãpiretapekai hĩte, txamari kona hãuikari nota sãkire, kotxi nisoti auĩtene kona hĩtxaua. ²⁷ Nisoti auĩtene imarotari nisãkire. Nota imarotana ninoa. Ninoa kapokitano nota. ²⁸ Nitxĩkitakana ninoa ãtipirika auinina. Nota kamari ninoa imipĩkanina tĩkane. Kona kamakatkakikona nota nĩkatakini. ²⁹ Niri sikana ninoa notamoni. Apiatakari itxaua iua. Ininiã ãti kona posotari imakatkakinina niri nĩkatakini. ³⁰ Niri, nota pakini ãtika atxaua.

³¹ Ikara atoko Xesosi inakasaaki, Xoteoakori morõkari kai soro ikiporonakinirina ĩkapani. ³² Xesosi sãkirauata ninoamoni:

—Kaiãopokori erekari niri nakiti noerekapakai hïte. Kinakarixikapa hinireka hïkiporonakinino nota? —itxa Xesosi.

³³ Xoteoakori apakapapireta:

—Kona akiporonakai erekari pikaminiã. Akiporonakai, “Teosorano nota” pinini xikara. Pite kiki, iuaritika “Teosorano,” pitxa. Ininiã maerekati pikamapeka Teosomonikari.

³⁴ Xesosi apakapapiretana:

—Kitxakapirïka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Nïtxai: “Teosoakori hïtxaua hïte.”

³⁵ Aimarotari Teoso sãkire iõkatsopatakori ãtipirika atão inini. Teoso akiriuãkatana ninoa isãkire apakapakani “teosoakori.” ³⁶ Ininiã kinirepa hïte kamaãkaretxitano. Niri mereẽno nota inireẽkiti nikamini ïkapani. Iokanatano ïkorapokoritimoni. Ininiã kinirepa hãpoïtano Teoso nimisãkirepiretini, “Teoso ãkirirano” ninakasaaki? ³⁷ Nimakamakaniãri niri nirekaãkiti, iusaaki kona hãuikari nota sãkire. ³⁸ Nikaminiãri inirekaãkiti, iuaritika himauikakaniãri nisãkire, hãuikariko niposotire. Hïtikakiti hãuika. Ininiã himarotariko, hãuikariko, niri, nota pakini ãtika aniniua —itxa Xesosi.

³⁹ Iusaakipeka pariseoakori omanãkarauata. Iuaïkana inirekarina imaïkinirina Xesosi. Txamari iusaakipe isipe.

⁴⁰ Iuaïkana Xesosi kanapiriã Xotão ipiniãmoni. Iuaã ikaikota Xoão kapatxisarerini patxisarauatiniãtaã.

⁴¹ Itomaneri kãkiti sari iuamoni. Ininiã ninoa txa:

—Xoão kona kamari posotiiiretxi, iuaritika ikinika isãpiretakiti Xesosi pirena atão inakaranoka isãpireta.

⁴² Ininiã itori kãkiti iuaãtaã auikari Xesosi sãkire.

11

¹ Kiki Arásaro inakori aua ipi itaro, Maria, Mata pakini. Ninoa aua Petánia aapokotxiti. Iuasaaki Arásaro amianata. ² Xesosi ipinini apisa, oa Maria arokari Xesosi kiti kamariároã, oiãkoã kaxipota otxari. Oa Maria itari Arásaro amianata. ³ Iua amianatakasaaki, Maria, Mata pakini iokanapireta Xesosimoni:

—Apiananiri, pitiretakiti amianata —otxari.

⁴ Ninoa iokanapirena ikenakotakasaaki, iua txa:

—Amianari inokari Arásaro kona ipinini ïkapanini. Teoso posotiire oerekini ïkapanira iua amianari inokari iua. Kãkiti: “Teoso ãkiri peerekari” iniko ïkapanira iua amianata.

⁵ Xesosi tiretari Mata, oiãro Maria, Arásaro pakini. ⁶ Ikenakotakasaakiri Arásaro amianatini, iua napapanikari ipi õti iuaxiti. ⁷ Eereka itxana imoianariakori:

—Iuaïkana Xotéia tõpa masa.

⁸ Ininiã imoianariakori:

—Koerekareri, kitapani iuaã Xoteoakori nirekari kai soroã ikiporonakinii pite. Iuaritika pisatapanikako iuaã-taã? —itxarina.

⁹ Ininiã Xesosi:

—Pokamara tosi oara aua kãkiti parïkauatini ïkapani. Pokamara tïpokotakari kona mãkitita, kotxi atokatxi iopinikari ikinipoko. ¹⁰ Txamari ïkanõka tïpokotakari mãkitita, kotxi atokatxi kamara lauari.

¹¹ Ininiã Xesosi:

—Amoianari Arásaro imakanãta. Nota õpirïkariko iua —itxa Xesosi.

¹² Ininiã Xesosi moianariakori txa:

—Imakanãtiniã, erekaãpopekari uatxa —itxana.

¹³ Xesosi imarotari Arásaro ipinini, txamari imoianariakori uãkatari Arásaro atão imakini.

¹⁴ Ininiã Xesosi txana ninoa atão imarotinina ïkapani:

—Arásaro ipĩpe. ¹⁵ Erekapitikari iuaã nimaauakani, kotxi eereka hĩte auikariko nota sãkire. Masa iuaxiti. Maõkitari iua —itxa Xesosi.

¹⁶ Tomee Txítximo inakori misãkiretana apanakini Xesosi moianariakori:

—Masa iuakata apinini tĩkane.

Ikara atoko itxa isãkire, kotxi iuaxiti Xoteoakori nirekari okiniri Xesosi.

Kãkiti Auãki Inĩkitaãkari

¹⁷ Xesosi apokasaaki iuaxiti ipi ipi pakini õti napapeka. Ininiã iuasaaki Arásaroni katapeẽkaika. ¹⁸ Petânia Xerosareẽ takote. ¹⁹ Apanakini kãkiti apoka Mata, Maria pakinimoni. Ninoa moianatana, kotxi itarina !auaika.

²⁰ Mata kenakopiretari Xesosi apokaãpotini. Ininiã oa sari oaõkitiniri ĩkapani. Maria kaikota oaãpoko ãki.

²¹ Xesosimoni Mata apokasaaki, otxari iua:

—Apiananiri, pite uai auaãkamako, kona nitari ipinamako. ²² Iuaritika nimarotapitikari, pamanaãkiti Teoso sikapitikai —otxa.

²³ Ininiã Xesosi txaro:

—Pitari iuaĩkana auapanikako.

²⁴ Ininiã Mata:

—Nimarotari itixi xipokini õti nitari iuaĩkana auapanikako. Ipĩkani õkitikiniua õti, iua õkitikaua —otxa Mata.

²⁵ Ininiã Xesosi sãkirauata:

—Nota ipĩkari õkitikakarirano nota. Kãkiti auãki inĩkitaãkarirano nota. Nota sãkire auiaãkari ipininiã, iuaritika iuaĩkana auapanikako. Kona ipinaika. ²⁶ Nota sãkire auiaãkari auapanikako iuaĩkana. !Ipinaikako. Pauikatari ikara atoko nininii? —itxa Xesosi.

²⁷ Ininiã Mata:

—Apiananiri, nauikapitikari. Teoso mereẽkiti pitxaua. Teoso ãkiri pitxaua. Teoso iokanatakiti itiximoni ĩkari pitxaua. Ikara nauikapitika —oa txari iua.

Xesosi TxiaPATINI

²⁸ Eereka Mata sari oĩtaromoni. Oãkiritaro oa, mapara omisãkiretini ĩkapani.

—Koerekareri apope. Iua akiritai —otxa Mata.

²⁹ Maria kenakotari ikara inakasaaki, katimariã õk-itikaua, iuamoni sa otxa oa. ³⁰ Iuasaaki Xesosi ! apokapanika aapokotxiãtaã. Ikaikotapanika mitxi Mata apokiniãtaã. ³¹ Maria katimaritika õkitikasaakiau, Xesosi-moni osini ĩkapani, Xoteoakori, oaãpoko ãki auakani, oa mĩkapiritakani, sari oa tikini. Ninoa uãkatari akauarimoni osini otxiapatini ĩkapani.

³² Maria apoka Xesosimoni. Oãtamatakasaakiri iua, iua apisatoõ okapotoreẽkaua. Otxari:

—Uai pauaãkamako, kona nitari ipinamako —otxa.

³³ Xesosi atamataro otxiapatini. Xoteoakori oakata apokakani txiapata apaka, ininiã Xesosi iteene matinaniuata ãkixinireẽ. ³⁴ Iua pimaãna:

—Nanipa hĩkatatari? —itxa.

Ininiã ninoa:

—Apiananiri, masa. Patariko iuaã —itxana.

³⁵ Iuasaaki Xesosi txiapata.

³⁶ —Hãtamataro Xesosi. Iua tiretapitikari Arásaroni — itxa Xoteoakori.

³⁷ ãtikaka Xoteoakori txa:

—Mõsiãreti kõsiãrepeka itxĩkitakapeka. Atxiĩti iua uai apokaãkamako, kona Arásaro ipinamako —itxana.

Xesosi Õkitikiniri Arásaroni

³⁸ Ininiã Xesosi iteene matinaniuata ãkixinireẽ. Iuasaaki isa akauarimoni. Ninoa takari ipĩkari kai auĩte ãki. Kai auĩte itotaãka.

³⁹ Ininiã Xesosi txari:

—Himakatxakari akauari tore —itxa.

Mata, Arásaroni itaro txari Xesosi:

—Apiananiri, ipaiakapeka. Ipi ipi òti pakinipeka ikatiko, ininiã pataparasakari —otxari Xesosi.

⁴⁰ Ininiã Xesosi:

—Nota sãpiretapekai: “Nota sãkire pauikiniã, pitikariko Teoso posotiire” —itxaro.

⁴¹ Ininiã imakatzakarina kai. Iuusaakipeka Xesosi ion-akaãta iaxiti.

—Niri. Erekai, kotxi pikenakotari nisãkire.

⁴² Nimarotari ãtipirika pikenakotiniri nisãkire. Ikara atoko nitxa sãkireta kãkiti uai auakani kenakotiniri ãkapani, kotxi ninirekari ninoa auikiniri pite iokanatinino nota uaimoni —itxa.

⁴³ Ikara atoko inaãka atoko akirikatari:

—Arásaro, pòkitikaua. Pipokãka.

⁴⁴ Ininiã iuusaakipeka Arásaro pokãka. Imakinika ãito mãkatxi mataã iapirikaãka. Itoõ apaka iapirikaãka mãkatxi mataã.

Ininiã Xesosi:

—Himakatzakari iapirikiko.

Xesosi Okaenetiko Pirena

(Mateo 26.1-5; Marko 14.1-2; Arókasi 22.1-2)

⁴⁵ Xoteoakori Mariamoni ãkani itikari ikara atoko inakari, ininiã auikarina Xesosi Teoso ãkiri ininiua.

⁴⁶ ãtikaka Xesosi kamakiti itikakani kanapiriã pariseoakorimoni. Isãpiretana Xesosi õkitikiniri Arásaro.

⁴⁷ Ininiã pariseoakori, sasetotxi auãteakori pakini apotiitaua. Imisãkiretakakana:

—Kiripa ate kama? Ia kiki kamari itori posotiiretxi.

⁴⁸ Aãuiritiniãri iua ikara atoko ikamini, ikinipoko kãkiti aukari iua sãkire. Ininiã iua tikini isana. Ikara atoko ininiã, Homanoakori xipokari Teoso misãkiretiko aikoti ate nakiti, ate tixine apaka —itxana.

⁴⁹ Iuusaaki Kaipasi inakori sasetotxiakori auãte api-atakari inakari iua. Itxana:

—Híte kona kimarorepanikai. ⁵⁰ Erekari äti kiki ipinini ikinimane mapinakani ïkapani. Ikara atoko ininiã, kona ikinipoko anirimane ipinako —itxa Kaipasi.

⁵¹ Ìkorakanani sasetotxi auïte apiatakari itxaua Kaipasi. Ia atoko itxa: “Xesosi ipinako Xoteoakori mapinakani ïkapani. ⁵² Kona ninoa ïkapaninanini ipinako. Teoso anaakori iarikakani ïkapani apaka ipinako. Ininiã Teoso iuasaakirako iua apotiitari ikinipoko ninoa. Ininiã Teoso anaakori itxauanako,” itxa Kaipasi säkire.

⁵³ Iuasaaki eereka imapapiretarina Xesosi okinina tïkane. ⁵⁴ Ikara atoko ininiã, Xesosi kona saika Xotéia tōpamoni. Isari Eparaiï sitatxitimoni, ãparaã makipakaniã-taã takote. Iuaã ikaikota imoianariakorikata.

⁵⁵ Iuasaaki imatokoãpotarina Páskoa kiiniriti. Iuasaaki itomaneri Xoteoakori Xerosareë tōpa auakani sari Xerosareë sitatxitimoni. Iua kiiniri apisapanika, isana iuaã oerexiniretiniuana ïkapani. Iuasaaki amanaãrina Teoso imaktxakiniri maerekati ikamakitina. ⁵⁶ Iuaã Xoteoakori nitari Xesosi. Ninoakakarika ipimaãkakana:

—Atauako kiinirimoni inapani atxiïti?

⁵⁷ Sasetotxi auïteakori, pariseoakori pakini paniã-tapekari kãkiti:

—Himarotakasaakiri Xesosi auiniãtaã, hīsãpiretauako ate, ininiã amaïkariko iua.

12

Maria Takari Kamariãro Xesosi Kitiã
(Mateo 26.6-13; Marko 14.3-9)

¹ Seisi öti Páskoa kiiniriti apisa, Xesosi sari Petãnia sitatxitimoni. Iuaã aua Arásaro, Xesosi ökitikakiti Arásaro ipíkasaaki. ² Iuaã ikamaãka nipokori Xesosi ïkapani. Mata sikari nipokori kãkitimoni. Iuasaaki Arásaro apanakinikata topãka Xesosikata. ³ Iuasaaki

Maria kosekaro kamariãro koana. Oia atão nato kamakoro. Ipixini kiro ominani aua. Kona koketakoroni. Natonokara. Pakaronero, iuaritika okitakaro Xesosi kitimoni. Oiãkoã okaxipokari. Iuasaaki aapokotxi ãki omarinokara itxaua.

⁴ Txamari Xotasi Isikariotxi inakori !apokaerekatari kamariãro Xesosi kitiã okitakini. Iua Xotasi Simão ãkiri. Xesosi moianari itxaua, txamari imĩkapiritariko Xesosi.

⁵ Ininiã Xotasi txari:

—Kãkiti parĩkauata tresẽtosi pakini õti oia atoko inakaro kamariãro iamotiko ãkapani. Kinirepa kona ovẽtxitaãka? Kinirepa txineiro mauakinitimoni !osika? — itxa Xotasi.

⁶ Ikara atoko itxa, kotxi kiĩtiriri itxaua. Iua nĩkatáro ninoa txineirote. Iua itotapekari txineiro iĩtirĩkini. Iua ! imaãkatana txineiro mauakiniti.

⁷ Xesosi apakapapiretari:

—Kona hĩxitapero Mariapani. Onĩkatáro kamariãro ia õti notamoni otakini ãkapani, kotxi oxinikari nikatiko õti ãkapani. ⁸ Minakati mauinakini auapikako hĩtekata. Txama nota !auaikako hĩtekata —itxa Xesosi.

Xoteo Auĩteakori Nirekari Okiniri Arásaro

⁹ Itomaneri Xoteoakori kenakopiretakasaakiri Xesosi Petánia sitatxitiã auini, ininiã iuaã isana Xesosi aõkitinina ãkapani. Kona iuananini ninoa nireka aõkitinina. Arásaro Xesosi õkitikakiti apaka ninoa nirekari atamatinina. ¹⁰ Ininiã sasetotxi auĩteakori nirekari Arásaro apaka okinina, kotxi kaiãopokori kãkiti auikari Xesosi sãkire Arásaro sãpiretakiti ikenakotakasaakina. Itakanaparina sasetotxiakori sãkire auikinina. ¹¹ Arásaro iuaĩkana auiniã, ininiã itomaneri Xoteoakori asikaãpotari iauĩtena, Xesosi sãkire auikinina ãkapani.

Xesosi Xerosareẽ Apokaãpotini

(Mateo 21.1-11; Marko 11.1-11; Arókasi 19.28-40)

¹² Katimatinĩkata, itomaneri kãkiti Páskoa kiiniriti-
moni sikani, kenakopiretari Xesosi apokaãpotini Xe-
rosareẽmoni. ¹³ Ininiã Xerosareẽkini sari aõkitinirina
iua. Kinari tape anikana, Xesosi apiãkatakasaakina.
Akirikatana:

—Peerekari Teoso. Teoso takari erekari Isaeo auakani
auĩtemoni, Apiananiri uãkaã ĩkarimoni —itxana.

¹⁴ Mitxipe Xesosi iokanataro imoianariakoro xomẽta
ãkiri initinina. Ninoa apokasaakiri, iminarina Xesosi-
moni. Ininiã Xesosi topãka iua nopini. Iua nopini Xesosi
sari Xerosareẽmonikari. Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkat-
sopatakoro txari:

¹⁵ Kãkiti Xerosareẽkini kona hĩpĩkarauatape. Erepani
hĩauĩte. Xomẽta nopini iitopãkako,
itxa Teoso sãkire kitxakapirĩka. Ikara iaõka apokapeka,
kotxi Xesosi apoka xomẽta nopini.

¹⁶ Iuasaaki imoianariakoro kona xinikari Teoso sãpire-
takiti kitxakapirĩka auakari. Xesosi ipinaka atoko, õki-
tikaãkaua atoko, iuasaakiika ninoa xinikari ikara Teoso
sãkire. Ininiã iuasaakiika imarotarina Teoso sãpiretakiti.

¹⁷ Mitxi kãkiti akauari takote auakani, ninoa itikari
Xesosi õkitikiniri Arásaro. Ninoa iaripiretari Xesosi ka-
makiti. ¹⁸ Ininiã kãkiti apiãkatari Xesosi, kotxi ninoa ke-
nakoenetapekari Arásaro õkitikini. ¹⁹ Ininiã pariseokoro
misãkiretakakaua:

—Hãtamata. Kiripa aposota akamini? Ikinimane kãkiti
nirekari iua.

Ininiã pariseokoro xikotari Xesosi.

Ãtikaka Krekoakoro Nitari Xesosi

²⁰ Ãtikaka Krekoakoro apoka Xerosareẽmoni Páskoa ki-
iniriti ĩkapani, kotxi ninoa nirekari Teoso imisãkiretinina.

²¹ Apokasaakina iuaãtaã, isana Piripimoni. Iua Petsáita
aapokotxitikiri, Kariréia tõpa auakari. Ininiã apokasaak-
ina Piripimoni, ipimaãrina:

—Ate nirekari Xesosi aaõkitini.

²² Ininiã Piripi sari Ætreemoni, isãpiretiniri ïkapani. Eereka isana Xesosimoni. ²³ Ininiã apokasaakina, Xesosi txana ninoa:

—Kaiamapekari nota hõtari iaxitikiri sini niri tix-inemoni ikinipoko erekari napakapini ïkapani. ²⁴ Atã nisãpiretai. Nota kimi oki atoko. Kãkiti matakakaniãro oa, ãtika okinoka auapika. Pitakiniãro, opitxaka. Ininiã kaiãori oki aua. Ikara atoko nota. Nimapïkaniã, ininiã notanokara auari. Nipininiã, ininiã itomaneri kãkiti sari niri tixinemoni. ²⁵ Pite ãtipirika kaminiãri piteka nireëkitinoka, ininiã pinireëkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireëkiti xipokiniã, nota sãkire pauikini xika, pite auapininiika txako Teosokata. ²⁶ Kãkiti nirekiniãri iparïkauatini nota ïkapani, imoianatanoko. Iua atoko ininiã, nota auiniãtaã iua apaka auako. Kãkiti parïkauatiniã nota ïkapani, ininiã niri paxitariko iua.

Xesosi Sãpiretari Ipinini

²⁷ Xesosi misãkiretari Teoso:

—Uatxa kona erekaxinireno, ininiã kiãtokopa nitxa nisãkire pitemoni? Atxiïti nipaniãtai: “Niri, pimakatx-akinanoko nimapinakani ïkapani.” Ikara atoko !nipaniãtai, kotxi nipinini ïkapanira napoka ïkorapokoritimoni. ²⁸ Ininiã niri, poerekari kãkiti ikinimane auïte pininiãua —itxa Xesosi.

Iuasaakipeka iaxitikiri txari:

—Noerekapekari kãkiti ikinimane auïte nininiãua. Eereka iuaïkana noerekapanikariko ikara —itxa Teoso.

²⁹ Kãkiti iuaãtaã auakani kenakotari iaxitikiri sãkire. Txamari itxana:

—Ikarokirauata.

Apanakini txari:

—Teoso nitirira sãkirauata iuakata —itxana.

³⁰ Xesosi txana ninoa:

—Ikara sãkirauata kona nota ïkapanini. Hïte ïkapanira isaãkirauata. ³¹ Iposope ikini itixiti auakani misiritiko imaerekanina xika. Iposope ikini itixiti auakani auïte Satanasi inakori xipokiko. ³² Nota aamina ïpiriãmitakari nopini nõkitikikosaaki, iusaaki nikosekanako kãkiti notamonikari.

³³ Ikara atoko itxa, kãkiti imarotiniri aamina ïpiriãmitakari nopini ipinini.

³⁴ Apanakini kãkiti apakapapiretari:

—Teoso sãkire kitxakapirïka iõkatsopatakori oerekaua Teoso mereëkiti ätipirika auini. !Irina. Txamari pite säpiretaua ipinini aamina ïpiriãmitakari nopini? Kipa iua aïtari iaxitikiri pisäpiretakiti? —itxana ninoa.

³⁵ Ininiã Xesosi:

—Tirikapi kamara atoko nitxa. Hïtekata nauakasaaki, noerekai hïte atão inakari. Uatxa tirikapi kamara hïtekata auapanika. Païtiki nota sipe. Tirikapi auakasaaki, pauapikako tirikapi kamaraã. Ininiã ipiã kona apoka hïtemoni. Kãkiti mauikakaniãri nota sãkire, ïkanõka tïpokotakani atoko itxana. !Imarotarina isinimonina.

³⁶ Tirikapi hïtemoni auakasaaki, hãuikariko iua sãkire. Ikara atoko ininiã, “pokamarari anaakori” hïtxaua —itxa Xesosi.

Ikara atoko inaka atoko isipeka. !Isäpiretari isinimoni.

Xoteoakori Kona Auikari Xesosi Sãkire

³⁷ Xoteoakori itikari ikinipoko posotiiretxi Xesosi kamakiti. Iuaritika kona ninoa auikari iua sãkire. ³⁸ Ikara atoko ininiã, kitxakapirïka Teoso sãkire säpiretakari Isaía inakori iõkatsopatakiti, iusaaki apopeka. Isaía txari:

Apiananiri, kãkiti ! auikapiretari asãkire ninoamoni asäpiretakiti. ! Auikari piposotiire poereëkiti ninoamoni,

itxa Isaía. ³⁹ Iua atoko ininiã, Xoteoakori kona posotari auikini Xesosi sãkire, kotxi uaiãkana Isaía txari:

⁴⁰ Teoso mõsiãretakana ninoa. Kaikokii itxĩkitakana. Itikakitina kona iĩkitetana ninoa. Ikiiãna kona !imarotarina. Ininiã ninoa kona apokapaniko notamoni erekapeka ininina nitxĩkitakini iƙapani, itxa Teoso Isaía iõkatsopatakitiã.

⁴¹ Kitxakapirĩka Xesosi uai apokini apisa Isaía iõkatsopatari ia sãkiretxiti. Iuasaaki Teoso oerekari Isaía Xesosi posotiire, apaka ikinika Xesosi kamakiti tĩkane.

⁴² Iuaritika itomaneri Xoteo auĩteakori auikari Xesosi sãkire. Txamari !isãpiretarina apanakini, kotxi ninoa pĩkari pariseoakori. Pariseoakori imarotakasaakiri Xesosi sãkire auiãkani ininiuana, !auritaikana ninoa ãroini aiko Xoteoakori apotiitiniãtaãua. ⁴³ Iua atoko ininiã, ninoa apia nirekari kãkiti iuikinina. Poiãoka ninoa nirekari Teoso iuikinina.

Xesosi Iuaĩkana Sãkirauata Xoteoakorimoni

⁴⁴ Xesosi itapasãkireritika txari:

—Kãkiti auikiniãri nota sãkire, kona nota sãkirenanini ninoa auika. Niri sãkire apaka auikana, kotxi iua iokanatano nota uaimoni. ⁴⁵ Natamatakiri apaka atamatarari niri. ⁴⁶ Tirikapi atoko nitxa nĩkasaaki kãkitimoni. Nota sãkire auiãkani kona kaikota ipiaã. ⁴⁷ Kãkiti nisãkire kenakotakani mauikakaniãri nisãkire, kona nimisiritari iua imaerekani xika. Kona kãkiti nimisiritini iƙapanini nina uaimoni. Nina kãkiti maerekani nimaktxakini iƙapanira.

⁴⁸ —Nota manirekakati, nisãkire manirekakati apaka, auapeka imisiritiko mereẽkari. Nisãpiretakiti, iuarako itixi xipokini õtisaaki sãpiretari imisiritiko.

⁴⁹ —Notaka sãkire !nisãpiretai. Niri sãkirera nisãpiretai. Niri iokanatano nota uaimoni. Iua paniãtakiti isãpiretakiti nisãpiretai hĩte. ⁵⁰ Nimarotari kãkiti auikiniãri niri paniãtakiti auapininiika itxako. Nota sãpiretari niri sãkãpiretinino iaõka.

13

Xesosi Arokari Imoianariakori Kiti

¹ Páskoa inakori kiiniriti apisapanika, Xesosi imarotari paĩtiki itixi itakanapini irimoni isini ĩkapani. Iua tire-tapikana kākiti iua nakiti. Ninoa itiretiniritika ipinako Xesosi.

² Xesosi imoianariakorikata inipokotini apisapanika Satanasi sikanireõtapekari Xotasi Isikariotxi Xesosi imĩkapiritini ĩkapani. Iua Xotasi, Simão ākiri. Eereka inirekari isikiniri Xesosi imokaiakarimoni. ³ Xesosi imarotapekari iri sikiniri ikinipoko posotiiretxi Xesosimoni. Imarotapekari Teosomoni ipotorikini. Imarotapekari iuamoni ikanapiriini. ⁴ Iuaritika inipokotaka atoko, õkitikaua. Imaktxakari imãka inopini auakari. Eereka ipomakitari māktxi mata nitiritxi parĩka atoko ikamini ĩkapani. ⁵ Eereka itakari āparaã tiitxi āki. Ininiã arokana imoianariakori kiti. Eereka māktxi mataã ikaxipokaāpotana.

⁶ Simão Petro takote apokasaaki, Petro txari:

—Konapitini, Apiananiri. Ninitiri !pitxaua. Ininiã kona parokapiri nikititi —itxari.

⁷ Ininiã Xesosi:

—Uatxa kona pimarotari nikamakiti. Pimarotariko āti õti.

⁸ —Koniko pite arokapaniri nota kiti —itxa Petro.

Ininiã Xesosi:

—Pimauiritakaniãno pikiti narokini, ininiã kona ni-moianari pitxaikauako —itxa Xesosi.

⁹ —Ikara atoko ininiã, kona nikitinani paroka. Niuako, nikii, imakinika paroka —itxa Petro.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Kākiti kipaātakanuia poirepe itxana. Itĩpoko-takasaaki, iuaĩkana itxiko apoka iuamoni. Iuasaaki ikitinokara arokaãka. Hĩte himakinika poirepeka, kotxi

nimakatxakapekari himaerekani. Ātinokara kona poireri, kotxi imaerekani auapanika.

¹¹ Xesosi imarotapekari iua mīkapiritakari, ininiā itxa: “Himakinika poirepeka. Ātinokara kona poireri,” itxana.

¹² Ninoa kiti arokaāka atoko, ieretakari imāka inopinikiri. Ikanapiriā amesamoni. Ipimaāna:

—Kinirepa narokatari hīkiti? ¹³ Hīte akiriuākatano nota “koerekareri.” Apaka hākiriūākatano “Apiananiri.” Atāo-pitikara hīsākire, kotxi ikara inakari nitxaua. ¹⁴ Hīauīte, hōereēkiri nitxaua. Iuaritika narokari hīkiti. Hinitiri atoko nīparīkauata. Ininiā hārokakititakakauako, kākiti nitiri atoko hininiua. ¹⁵ Noerekapekai hīte erekari hīkamini. Uatxa hīkamariko nota kamakiti atokokana. ¹⁶ Atāo inakari nitxai. Nitiritxi iamotakori poiāori. Iauīte apiari. Apaka kākiti iokanatakari apiata. Iokanatakiti poiāori. ¹⁷ Uatxa hīte imarotari atāo inakari hīkamini. Hīkaminiāri, hīpoxokoniua.

¹⁸ —Kona himakinikani ikara atoko nitxai. Nimarotari nimereēkini, txamari ia Teoso sākire iōkatsopatakori iaōka apokapitikako. Itxari:

Notakata komiri nikakari, iuakarako kamari maerekati notamoni. ¹⁹ Uatxa iua himarotini apisapanika nisāpiretai hīte. Ininiā nisākire iaōka apokasaaki, himarotariko Teoso ākiri nininiua nota. ²⁰ Atāo inakari nisāpiretai. Kākiti nota iokanatakiti hītemoni hāpakapiniā, nota apaka hāpakapa. Hāpakapiniāno nota, hāpakapari apaka nota iokanatakari hītemoni —itxa Xesosi.

Xotasi Mīkapiritiniri Xesosi

(Mateo 26.20-25; Marko 14.17-21; Arókasi 22.21-23)

²¹ Xesosi ikara isāpiretaāka atoko, ākixinireē imatiniua. Itxana:

—Ari, ātikara hīte sauaki mīkapiritano nota.

²² Ininiā imoianariakori atamatakakaua.

—Kiripa ikara atoko txatako? —itxana.

²³ Iuasaaki Xesosi moianari itiretakiti papikaĩtota iuamoni. ²⁴ Ininiã iuasaaki Simão Petro ieki itxa isona iuamoni. Ininiã Petro:

—Pipimaãri iua: “Īkiripa ikara atoko txatariko iua?” —itxari.

²⁵ Ininiã Xesosi tiretakiti pimaãri Xesosi:

—Kiripa ikara atoko txatai? —itxari.

²⁶ Ininiã Xesosi:

—Komiri niãkakiti nisikakitikarako ikara atoko txanoko.

Ininiã iuasaaki iãkari komiri. Eereka isikari Xotasi Isikariotximoni. Iua Xotasi Simão ãkiri. ²⁷ Xotasi komiri inikasaaki, Satanasi ĩroã ixiniremoni. Ininiã Xesosi txari Xotasi:

—Kinirão kamaka pinakiti pikamapoka —itxari.

²⁸ Iuaã auakani ãkixinireẽ:

—Kinirepa ikara atoko itxatari Xotasi?

²⁹ Xotasi niãkataro ninoa txineirote. Ininiã ninoa ãkixinireẽ:

—Atxiĩti iokanataro iua komiri iamotini ĩkapani.

Ātipekana:

—Atxiĩti iokanataro iua matiinimoni txineiro isikini ĩkapani —itxanãtana ãkixinireẽna.

³⁰ Komiri apakapaãka atoko, inikaãka atoko isipe Xotasi. Mapiãpe inakasaaki.

³¹ Xotasi sipeka inaãka atoko, Xesosi txana ninoa:

—Uatxa kãkiti itikariko kãkiti itari iaxitikiri posotiire.

³² Kãkiti atamatariko Teoso posotiire imimoni auakari. Ininiã Teoso txari: “Erekapitikari namarite.” Iuasaaki Teoso oerekari kãkiti iua apokaerekatiniri imi. Ikara atoko ininiã, oerekari imi ereka inini.

³³ —Nitiretakini, paĩtkinoka nauini hĩtekata. Eereka hinitapiimano nota, txamari nota sinimoni kona hĩposotari hĩsini. Ikara atoko nitxapekana Xoteoakori. Iuatxikana uatxa nisãpiretai hĩte. ³⁴ Ininiã uatxa

nisãpiretaiko hīte Teoso paniātakiti amaneri: “Hītire-takakaua, nota hīte nitiretini atokokana.” ³⁵ Ikara atoko hīkaminiã, ikinimane imarotariko nota moianariakori atão hininiãua.

Xesosi Sãpiretari Petro Kipatiniri Iua

(Mateo 26.31-35; Marko 14.27-31; Arókasi 22.31-34)

³⁶ Simão Petro pimaãri:

—Koerekareri, nanipa pisatako?

Xesosi apakapapiretari:

—Nota sinimoni kona uatxa apakata hīsini. Āti òtirako hīsa hīte.

³⁷ Iuaĩkana Petro:

—Apiananiri, kinirepa kona pitekata nisa uatxa? Nip-ina pitikamako pitekata —itxa Petro.

³⁸ —Atãopitikani notakata pipinini pinirekaka? —itxari.

—Atão nisãpiretai. Ia iĩkanòkati patari sãkirauatini apis-apanikako, “!Nimarotari iua,” pitxanoko ipi āti pakinikata —itxa Xesosi.

14

Xesosi Pinitari Imoianariakori

¹ —Kona himatinaniuatape. Kona himaãkapeua. Hãuikariko Teoso sãkire. Apaka hãuikariko nota sãkire.

² Niri auiniãtaã aua kaiãopokori aapokotxi. Ikara atoko iminakanimako, nisãpiretapiimaiko hīte. Iuaã nisa hãuiniãtaã nikamini iĩkapani. ³ Iuaã nisa hãapoko nikamini iĩkapani. Eereka nikanapiriã. Nanikai hīte notakata hãuini iĩkapani. Ininiã hīte apaka aua nota auiniãtaã. ⁴ Hīte imarotari nota sini kimaporiti —itxa Xesosi.

Teoso Kimapore Itxaua Xesosi

⁵ —Kona aimarotari pisinimoni. Natokopa ininiãpa aimarotatari pite sini kimaporiti? —itxa Tomee.

⁶ Ininiã Xesosi txari:

—Teosomoni sikari kimaporiti nitxaua. Atãonoka nisãkire. Atãonoka nikamakiti. Nitxĩkitakari kãkiti auapininiika inini. Notamoni apokakarinanira sari nirimoni.

⁷ Atão nota himarotiniã, ininiã himarotariko niri apaka. Uatxa himarotapekari iua. Hãtamatapekari iua —itxa Xesosi.

⁸ —Apiananiri, poerekari piri atemoni. Ikaranoka anireka —itxa Piripi.

⁹ Ininiã Xesosi:

—Piripi, kona mixaikani hĩtekata nauama nota, iuritika kona himarotapanikano nota? Nota aõkitakari, aõkitapekari niri. Kinirepa, “Piri poerekaua,” pitxa? ¹⁰ Kona pite auikapanikari niri auini nota ãki? Nota apaka aua niri ãki.

—Hĩtemoni nisãpiretakiti kona nota sãkirenanini. Niri paniãtakitira. Niri nota ãki auakari iuara kamari ikinipoko nikamakiti. ¹¹ Hãuikariko nisãkire niri ãki nauini. Niri nota ãki auini apaka hãuika. Himauikakaniãri nisãkire, ininiã hãuikari nikamakiti. ¹² Atão nisãpiretai. Nota sãkire auiãkani kamariko nota kamakiti atokokana. Apaka ninoa kamakiti apiata, kotxi nirimoni nisako. ¹³ Nota uãkaã hamanaãkiti nota sikai hĩte. Ikara atoko ininiã, oerekaãka niri ereka ininiua. ¹⁴ Ikinipoko nota uãkaã hamanaãkiti, nota sikapitikai hĩte. ¹⁵ Nota hĩtoretiniã, hĩkamariko nipaniãtakiti —itxa Xesosi.

Erekari Matamatakoti Apokaenetini

¹⁶ —Namanaãriko niri ãti kõtãkikarereri iokanatini hĩtemoni. Iuakara auapininiika txako hĩtekata. ¹⁷ Iua Erekari Matamatakoti atãonani ina sãkiretakari. Kãkiti Teoso sãkire mauiaãkani kona apakapari iua, kotxi kona atamatarina iua. Apaka kona imarotarina iua. Hĩtepekana imarotari iua, kotxi hĩtekata aua. Iua aua hĩte ãkixinireẽ.

¹⁸ —Ininiã kona nitakanapai hīte. Nikanapiriāpanikako hītekata nauini ĩkapani. ¹⁹ Paītiki atoko kākiti ĩkoraxiti auakani kona atamataikanoko nota. Hīte atamanoko. Hīte auapanikako, kotxi nota apaka auapanikako. ²⁰ Iuaĩkana auapanika ninakasaaki, himarotariho niri āki nauini. Hīte apaka auako nota ākixinireē. Nota aua hīte ākixinireē apaka. Txapaniko.

²¹ —Iua nisākire auiākarira nipaniātakiti kamakarira taretano nota. Nota taretakari niri taretā. Nota apaka taretari iua nitaretakiri. Ikara atoko ininiã, noerekariko apikomoni nisākire iuamoni.

²² Āti Xotasi, kona Xotasi Isikariotxi inakorini, txari Xesosi:

—Kinirepa atenani poerekari Teoso ākiri pininiua? Kinirepa kona poerekari ikara apanakinimoni? —itxa.

²³ Xesosi apakaparetari:

—Kākiti taretiniãno, ikamari nisākire iaōka. Niri taretariko iua. Niri, nota pakini apokako iuamoni. Iuakata aũuako. ²⁴ Nota mataretakani kona nĩkatari nisākire. Nisākire hĩkenakotakiti kona nota sākireni. Niri niokanatakiri sākirera.

²⁵ —Hītekata nauakasaaki, ikara sākiretxi nisāpiretai.

²⁶ Niri iokanatariko kōtākikareri, Erekaru Matamatakoti inakori hītemoni. Erekaru Matamatakoti oerekaiko hīte ĩkinipoko niuãkaã. Himaxinĩkaretakiti iuaĩkanako iua oerekaiko. ĩkinipoko nisāpiretakiti oerekaiko.

²⁷ —Nisini apisapanika nikamaerekaxiniretai. Nota xinire ereka inini atokotxikana nikamaerekaxiniretai. Nisākire mauĩakani kona posotari kamaerekaxiniretiniri āti nota kamaerekaxiniretini atoko. Kona himaãkapeua. Kona hĩpĩkarauatape. ²⁸ Hīte kenakotapekari nisākire ia atoko nininii hīte: “Nisapitikako, iuaritika nikanapiriāpanikako hītekata nauini ĩkapani.” Hītaretiniãno, hĩpoxokoniuaata nirimoni nisini ĩkapani, kotxi poiãori nitxaua nota. Apiatakari itxaua niri. ²⁹ Ikara nisāpiretak-

iti apokini apisa nisãpiretai hïte. Ikara nisãpiretakiti iaõka apokasaaki, hïte auikari nisãkire. ³⁰ Apikomoni iteene nisãpiretinii lapakata. Ìkorapokoriti auakani auïte Satanasi inakori païtiki apokako notamoni, iuaritika ! iposotari itxïkitakinino ipaniãtakiti nikamini. ³¹ Iteene ninirekari imakinika kãkiti imarotiniri nitiretiniri niri. Apaka nikamari ikinipoko niri paniãtakiti —itxa Xesosi.

Eereka Xesosi txari:

—Maõkitikaua. Masipeka.

15

Xesosi Atão Itïkaretsa Itxaua

¹ Ininiã eereka Xesosi txari:

—Atão itïkaretsa nitxaua nota. Itïkaretsa nïkatakari itxaua niri. ² Isauakaro otsa marïto, kotxi kona kariro oa. Otsa iriuatakaropekana iua kisauakaro omapotõkirenoka, iteene oriuatini ïkapani. ³ Hïte poirepeka hïtxa. Nisãkirenanira oeretai hïte. ⁴ Okanotsa atokokana hïtxaua. Nota itïkaretsa atoko nitxaua. Ininiã hïpitxaka notamoni. Ikara atoko hininiã, hïkaikota notakata. Ininiã nota kaikotapika hïtekata. Ikara atoko hininiã, hïriuatapitika. Ikara atoko hininiã, eekarinanira hïkama. Hïriuatiniã, ininiã erekari hïkama. Notamoni himapitxakakaniã, kona hïposotari hïkaminiri erekari. Kona hïriuata, kotxi nota tapara ! apokari hïtemoni. !Karii hïte. Okanotsanoka auiniã, kona kariro. Notakata hãuapininika hininiã, amãtiiri auapitika.

⁵ —Nota itïkaretsa nitxaua. Hïte nikanotsa hïtxaua. Notamoni pitakakari ãtipaniriko oripaniko. Notakata himauakaniã, kona xapitiki kona hïposota hïkamini. ⁶ Nota sãkire mauiãkati okanotsa ipinakari atoko itxa. Txiarokakari atoko itxa. Kãkiti apotiitari okanotsa ipinakari. Eereka okari xaminaã arikini ïkapani. Iua atokokana aïri Teoso misiritari isãkire mauiãkani. ⁷ Notamoni

hīpitxakiniā, hīkenakotiniāri nipaniātakiti, hinirekaākiti hamanainiāno, ininiā nisikapitikai hīte. ⁸ Ito hīriuatinā, kākiti txariko niri: “Peerekai.” Hīte iriuatinā, ininiā hīte atão oerekariko apanakinimoni atão nimoianariakori hininiua.

Hītiretakiniua Pirena

⁹ —Niri tiretinino atokotxikana, nitiretai hīte. Kona hītakanapapiri nitiraōki. ¹⁰ Hīkīpitiniāri nisākire, ininiā nitiraōki kaikotapika hītekata. Nota atokokanerako hītxako. Nota kīpitari niri sākire, ininiā niri tiraōki kaikotapika notakata.

¹¹ —Ikara atoko nitxai hīte, nipoxokoni hītemoni kaikotini ikapani. Ikara atoko ininiā, poxokonitxi xāpokako hīxiniremoni. ¹² Ia nipaniātakiti: “Nota tiretinii atokotxikana, hītiretakakauako.” ¹³ Pipininiā pimoianariakori mapinakani ikapani, ininiākara iteene pitiretana ninoa. Ikara tiraōkitxi apiatakari. ¹⁴ Nipaniātakiti hīkaminiā, atão nimoianariakori hītxaua. ¹⁵ Uatxa !nixinikaikari nitiritxi hininiua, kotxi nitiritxi kona imarotari iauīte xinikakiti. Uatxa atão nimoianariakori hītxaua, kotxi ikinipoko niri oerekakiti nisāpiretapekai hīte. ¹⁶ Kona hīteni mereēno nota. Notara mereēi hīte hīriuatinini ikapani. Ninirekari hīriuatinini. Ninirekari kākiti nota sākire hīsāpiretakini txipokori maxipokakati atoko ininina. Ikara atoko ininiā, hamanaāriko niri hinirekakiti nota uākaā, ininiā niri sikapitikai hīte. ¹⁷ Ia nipaniātai hīte hītiretakakiniua.

Xesosi Moianariakori Omanatakani

¹⁸ Iuaīkana Xesosi pinitari imoianariakori:

—Apanakini omanataiko hīte. Ininiā hīxinikariko ia nisākire. Merepitipanika ninoa omanatano nota. ¹⁹ Teoso sākire himauikakaniā, Teoso sākire mauīākani tiretapitikai hīte, kotxi ninoa atoko hītxa. Txamari ninoa nakiti ! hītxaua. Hīte kona ikoraxiti auakani

! hĩtxaikaua. Nimereẽpekai hĩte. Nimakatzakapekai
 ãtião parĩkatxi hikamini ĩkapani. Iua xika Teoso sãkire
 mauĩãkani omanatai. ²⁰ Hĩxinikariko ia nisãpiretak-
 iti. Nitiritxi poiãoka itxaua. Iauĩte apiatakari itxaua.
 Kãkiti misiritiniãno nota, nota atokokanerako imisiritai
 hĩte apaka. Nisãpiretapekai hĩte. Nota sãkire apa-
 monĩkiniãna, ininiã hĩte sãkirekanera ninoa apamonĩka
 apaka. ²¹ Imisiritaina, kotxi hĩte auikari nota sãkire.
 Himisiritaãkako, kotxi kona imarotarina niokanatakiri.
²² Nota uai mapokakaniã, nimasãkirauatakaniã, kona
 imarotarina maerekati ikamakitina. ²³ Nota omanatakani
 apaka omanatari niri. ²⁴ Nĩposotiire nikamakiti apanakini
 kona posotari ikamini. Noerekari ninoa nĩposotiire, ininiã
 uatxa maerekati auari ninoamoni, kotxi !auikari nota
 sãkire. Ikinika itikapekari posotiiretxi nikamakiti, iuari-
 tika ninoa omanatano nota, niri apaka.

²⁵ —Uatxa apopeka Teoso sãkire iaõka. Teoso sãkire
 iõkatsopatakori txari:

Maxikatiĩka ninoa omanatano.

²⁶ Kõtãkikareri kona apokapanika. Niokanatariko nirikata
 auakari, Erekarĩ Matamatakoti. Iua poterika niri auiniã-
 taã. Atão ene sãkiretakari itxaua. Isãpiretariko nota
 sãpiretakiti, nikamakiti pakini. ²⁷ Ininiã hĩte apaka sãpire-
 tariko nota kamakiti, nisãpiretakiti pakini apanakini-
 moni, kotxi merepitipanika nipotorikasaaki hĩte auapika
 notakata. Ininiã himarotapitikano nota.

16

¹ Xesosi sãkirauatapanika:

—Ikara atoko nitxai hĩte atão himarotini ĩkapani, ininiã
 kona hitakanapari nisãkire. ² ãti õti Xoteo auĩteakori
 omitikenataiko hĩte aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. ãti
 õti apokapanikako ia nisãpiretakiti. Iuasaaki ninoa
 xinikariko hĩte okiko ereka inini. Ninoamoni hĩte okiko

Teoso paniãtakiti iaõka. Txamari kona Teoso paniãtari ikara atoko inakari. ³ Ikara atoko inakari ikamanako, kotxi kona imarotano nota, niri pakini. ⁴ Ikara atoko nitxai hïte, kotxi ikara atoko inakari apokasaaki, hïxinikariko nisãkire. Merepanika nimoianatakasaakii, kona ikara atokoni !nitxai hïte, kotxi nota auapanika hïtekata —itxa Xesosi.

Erekari Matamatakoti Parïka

⁵ Xesosi sãkirauatapanika:

—Païtiki nisipekako niokanatakirimoni. Kona hïpi-maãpeno: “Nanipa pisa?” Kona hïtxapeno. ⁶ Ikara atoko nisãpiretapekai, ininiã uatxa kona erekaxinirei hïte. ⁷ Iuaritika nitxai hïte atão nisãkire. Apiaerekata nota sini. Nota masakianiã, iua Kõtãkikareri kona apoka hïtemoni. Nisiniã, niokanatariko iua hïtemoni. ⁸ Iua Kõtãkikareri apokasaaki, oerekariko ïkorapokoriti auakani maerekani. Oerekariko Teosonoka txïkitakiniri kãkiti atão inakari ikamini. Oerekariko kãkiti misiritiko imaerekani xika. Iua Erekari Matamatakoti oerekariko ikara atoko inakari. ⁹ Iua oerekariko maerekati kãkiti kamakiti, kotxi nino !auikarina nisãkire. ¹⁰ Iua oerekariko Teosonoka txïkitakiniri kãkiti atão inakarinoka ikamini, kotxi nota sipekako nirimoni. Nota !auaika uai noerekarauatini ïkapani. Païtiki kona hïte amataikanoko nota. ¹¹ Iua Erekari Matamatakoti oerekariko maerekati kamakani misiritiko, kotxi ïkorapokoriti auakani auïte Satanasi inakori misiritiko mereeëkapeka.

¹² —Auapanika apikomoni nisãpiretakiti tïkane hïtemoni. Txamari !apakata apikomoni nisãpiretinii, kotxi !himïteenekari apikomoni nisãpiretinii. ¹³ Iua Erekari Matamatakoti, atãoene sãpiretakari, iua ïkasaaki, iua oerekaiko ikinipoko atão sãkiretxiti. Kona iua sãkireni isãpiretaiko hïte. Iaxiti auakari sãkirera, niri sãkirera, isãpiretaiko. Isãpiretaiko hïte katana Teoso kamakiti

tĩkane apaka. ¹⁴ Erekarĩ Matamatakoti oerekaiko ereka ninini, kotxi iua apakapariko nisãkire, eereka isãpiretaiko hĩtemoni. ¹⁵ Ikinĩ sereti niri nakiti nota nakiti apaka. Ininiã nota txai hĩte, “Erekarĩ Matamatakoti apakapariko nota nakiti. Ininiã eereka isikai hĩtemoni himarotini ĩkapani.”

Matinanitxi, Eereka Poxokonitxi Apoka Inini

¹⁶ —Paĩtiki kona hãtamataikanoko nota. Eereka iuaĩkana hãtamatanoko, kotxi nirimoni nisako —itxa Xesosi.

¹⁷ Imoianariakori txanãta:

—Kiripa itxanãta Xesosi? “Paĩtiki kona hãtamatanoko. Eereka iuaĩkana hãtamatanoko nota, kotxi nirimoni nisako.” Kiripitipa itxanãta Xesosi? —itxana imoianariakori.

¹⁸ —Kirisaakipa apokatako ikara inaãtakiti? Kiripa ikara isãkire: “Paĩtiki,” Xesosi sãkire atemoni? Ikara isãkire kona ate imarotari xatiki —itxanãtana.

¹⁹ Xesosi imarotari ninoa nirekarĩ ipimainiri iua. Ininiã Xesosi txana:

—Hĩte nirekarĩ hĩpimainino nota, kotxi nisãpiretai paĩtiki kona hãtamatinino, eereka iuaĩkana hãtamatano.

²⁰ Atãopitikara ia atoko nitxai hĩte. Hĩtxiapatako. Himatinaniuatako. Iuasaaki apanakini kãkiti ĩkorapokoriti auakani poxokoniuatako. Himatinaniuatako, eereka hĩpoxokoni apokapitikako.

²¹ —Hĩte sito atoko hĩtxauako. Sito oãuaenetanapanoka onakasaaki, oa omaãkapekaua. Imi auaka atoko, kona oxinikaikari otsii. Poxokope otxa, kotxi auapeka amarini.

²² Ikara atoko itxako hĩtemoni apaka. Uatxa kona erekaxinirei hĩte. Iuaĩkana naõkitapanikaiko hĩte. Iuasaakirako hĩpoxokoniuatako. Iuasaaki kãkiti kona posotari ixipokiniri hĩpoxokoni. ²³ ĩkora õti apokasaaki, kona hĩpimaãikano nota. Iuasaaki hamanaãri niri hinirekakiti nota

uãkaã, ininiã iua sikai hamanaãkiti. ²⁴ Uatxapiima kona hamanaãpanikari hinirekakiti nota uãkaã. Hamanainiãri, hãpakapapitikariko. Ininiã hĩpoxokoni apokapitikako hĩtemoni.

Imoianariakori Auikari Xesosi Sãkire

²⁵ —Mitxi niomaãtari ipixini nisãkire, kãkiti mimarotakaniri ĩkapani. Āti õti kona niomaãtaikari atão. Nisãpiretaiko niri iteene himarotini ĩkapani. ²⁶ Iuasaaki hinirekakiti hamanaãno nota uãkaã. Kona nota amanaãri niri hinirekakiti isikinii. Hĩte amanainiãri, isikapitikai. ²⁷ Niri tiretai hĩte, kotxi hĩte taretano nota. Hĩte auikari iua iokanatinino nota uaimoni. Ininiã iua tiretapitikai hĩte. ²⁸ Niri iokanatano ĩkorapokoriti. Paĩtiki nitakanapari ĩkorapokoriti nirimoni nisini ĩkapani —itxa Xesosi.

²⁹ Imoianariakori txari:

—Uatxa pisãkire atãoenepitika. Sãkiretxi piomaãtakiti kona auaiika, kotxi uatxa aimarotari pisãkire. ³⁰ Uatxa aimarotari pite imarotini imakinika. Kona apakata apikomoni apimaruatini, kotxi uatxa aũuikari Teoso auinimoni ĩkari pininiua pite —itxarina Xesosi.

³¹ Xesosi apakapapiretana:

—Uatxa hãuikari nisãkire —itxa Xesosi.

³² —Uatxa Teoso ketotini manapi apope hĩarikini ĩkapani. Imakinika hĩte takanapanoko. Notanani kaikota. Iuaritika kona notananini kaikota, kotxi niri aua notakata. ³³ Ikara atoko nisãpiretai, kotxi ninirekari erekaxinirepeka hinini. ĩkorapokoriti hãuakasaaki, kãkiti misiritapitikai hĩte. Iuaritika hĩpoxokoniuatoko, kotxi nota tapara apiata. Maerekanitxi tapara poiãoka —itxa Xesosi.

17

Xesosi Misãkiretari Teoso Iuaka ĩkapani

¹ Xesosi ionakaãta iaxiti. Iuasaaki isãpiretari ia isãkire Teosomoni:

—Niri, piketotini manapi apopeka. Pisikariko piotximere iuaĩkana nota pamaritemoni, ininiãkara nota oerekari kãkiti pite iotximere, ² kotxi pite sikano nota piposotiire ikinimane auĩte nininiua ĩkapani. Ininiã nika-mari ikinimane kãkiti pite sikakini auapininiika ininina ĩkapani. ³ Kãkiti imarotiniãĩ pite, imarotiniãno nota Xesosi Kristo piokanatakiti, ninoa auapininiika, kotxi pite atão Teoso pitxaua. Pitenanira atão Teoso pitxaua. ⁴ Noerekari ĩkorapokoriti auakani pite Apiananiri pininiua, kotxi nikamapekari parĩkatxi pipaniãtakiti. ⁵ Ininiã niri, uatxa piotximere pisikano, pitemoni napokasaaki. Itixi kamiko apisapanika pitekata nauakasaaki, niotximere aua. Iua niotximeretxikana pisikano iuaĩkana —itxa Xesosi.

Xesosi Misãkiretari Teoso Imoianariakori ĩkapani

⁶ Xesosi sãkirauatapanika irimoni:

—Nota sãpiretari piuãka kãkitimoni, ninoa itixi auakani notamoni pisikakini. Mitxi pite nakitiakori itxauana. Pite sikana ninoa notamoni, ininiã ninoa kamari pisãkire iaõka. ⁷ Uatxa imarotarina ikinika napakapakiti pite sikinino. ⁸ Nisãpiretapekana ninoa pisãkire, ininiã auikarina pisãkire. Imarotapitikarina pitemoni nipotorikini. Ininiã auikarina pite iokanatinino nota kãkitimoni.

⁹ —Nimisãkiretai pite ninoa ĩkapani. Kona nimisãkiretai nota sãkire mauĩãkani ĩkapani. Nimisãkiretai ninoa notamoni pisikakini ĩkapaninoka, kotxi pite nakitiakori itxauana. ¹⁰ Ikinika nota nakiti pite nakiti itxaua apaka. Ikinika pite nakiti nota nakiti itxaua. Ninoa pisikakini oerekari apanakini Apiananiri nininiua. Ininiã iusaaki apanakini txari: “Peerekari Xesosi.” ¹¹ Uatxa !nikaikotaitakako ĩkorapokoriti. Txamari ninoa kaikotapanika uai. Nota sipekako pitemoni, ininiãkara pinĩkatana ninoa notamoni pisikakini, kotxi pite niri pitxaua, erekarinoka

kamakarii pite, kaposotiirei pite. Pite sikaposotiiretano nota. Ninirekari ninoa âtika atoko ininiuana, nota pitekata âtika atoko aniniua atokokana. ¹² Itixi ninoakata nauakasaaki, ninikatana ninoa pite uãkaã, piposotiireẽ. Ninoa notamoni pisikakini ninikatapitika. Kona âtika nomaiãta. Xotasinoka pipinanaka, kotxi pipinanakakani âkiri itxaua iua. Ipïpinanaka, kotxi kitxakapirïka Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari ikara apokini apisapanika.

¹³ —Uatxa nota sipeka pitemoni. Ikara atoko itxa nisãkire kãkitikata nauapanika ninakasaaki, nota poxokoni ninoa âkixinire auini ïkapani. ¹⁴ Nisikapekari pisãkire ninoamoni, ininiãkara nisãkire mauiãkani omanatana ninoa, kotxi nisãkire auiãkani ïkorapokoriti auakani ! itxaikauana ninoa. Iua atokotxikana kona ïkorapokoriti auakarino nota. ¹⁵ Nimisãkiretai pinïkatinina ninoa, Satanasi mamaïkakanina ïkapani. Kona ninirekari mauikareni sauaki auakasaakina pimakatxakinina. ¹⁶ ïkorapokoriti auakani ! itxauana. Nota iua atokotxikana. ¹⁷ Pimakatxakana ninoa pite nakitiakori ïkapani. Pisãkireẽ pimakatxakana, kotxi pisãkire atão. ¹⁸ Nota pisãkire mauiãkanimoni piokanatini atokokana, niokanatana ninoa pisãkire mauiãkanimoni. ¹⁹ Ninoa ïkapani notaka nisikaua pitemoni pinirekakiti nikamini ïkapani. Ininiãkara ninoaka apaka sikaua pitemoni pinirekakiti ikaminina ïkapani.

Xesosi Misãkiretari Teoso Isãkire Auiãkani ïkapani.

²⁰ —Kona nimoianariakorinani ïkapanini nimisãkiretai pite. Apaka nimisãkiretai imakinika nisãkire auiãkani ïkapani, katana nimoianariakori sãkire auiãkani ïkapani apaka. ²¹ Nota amanaãi ninoa xinire âtika atoko ininina ïkapani. Nota aua pite âkixinireẽ. Pitepekana aua nota âkixinireẽ. Iua atokotxikana ate aua ninoa âkixinireẽ.

Ikara atoko ininiã, nota sãkire mauiãkani ïkorapokoriti auikapanikariko pite iokanatinino nota. ²² Ininiã erekari notamoni pisikakiti, piotximere, nisikapekana ninoa. Ininiã ninoa xinire ätika atoko itxauana, ate ätika aniniua atokokana itxana ninoa. ²³ Nota aua ninoa äkixinireë. Pite aua nota äkixinireë. Ikara atoko ininiã peerekari, kotxi ätika itxaua ixinirena. Ikara atoko ininiã nisãkire mauiãkani imarotariko pite iokanatinino nota. Apaka ninoa imarotari nota pitiretini atokotxikana, pitiretinina ninoa apaka.

²⁴ —Niri, ninirekari ninoa notamoni pisikakini notakata auini ïkapani. Ninirekari ninoa atamatiniri ikinipoko erekari notamoni pisikakiti, niotximere pisikakiti, kotxi pite turetano nota itixi kamiko apisa. ²⁵ Niri, atäo inakarinoka kamakarii pite. Käkiti ïkorapokoriti auakani kona imarotai pite. Iuaritika nota imarotai pite. Ninoa imarotari pite iokanatinino nota kãkitimoni. ²⁶ Nisãpiretapekai pite kãkitimoni. Apikomoni nisãpiretapanikariko pisãkire. Ininiã pitiraõki notamoni auakari ninoamoni auako. Ininiãkara nota aua ninoa äkixinireë.

18

Xesosi Maïkiko Pirena

(Mateo 26.47-56; Marko 14.43-50; Arókasi 22.47-53)

¹ Teoso imisãkiretaka atoko, Xesosi ïpiriätari sôtoäri Setorõ inakori. Iuaã aua amätiirinape. Ininiã Xesosi sari iuaã imoianariakorikata. ² Xotasi, Xesosi mïkapiritakari, imarotari Xesosi imoianariakorikata itotiniri iuaãtaã isinina. ³ Ininiã Xotasi sari amätiirinapemoni ätikaka so-tatoakorikata, Teoso misãkiretiko aikoti nïkatakanikata. Sasetotxi auïteakori, pariseoakorikata sari iuaãtaã apaka. Ikeekotxi, tirikapi pakini anikana. ⁴ Xesosi imarotari ikinika uamoni ikamakitina tïkane. Imarotapekari ninoa

nirekakari okinirina iua. Iuaritika isari ninoamoni. Ipi-
maãna:

—Kiripa hinitanãta?

⁵ Ininiã ninoa:

—Xesosi Nasareekirira anita —itxana.

Ininiã Xesosi:

—Iuakarano nota.

Iuasaaki Xotasi, Xesosi mĩkapiritakari, aua ninoakata.

⁶ Xesosi “iuakarano nota” inakasaaki, osipikana, ixitipe
irika itxana.

⁷ Iuaĩkana Xesosi pimaãna:

—Kipa hinitanãta?

—Xesosi Nasareekirira —itxana.

⁸ —Nitxapekai, iuakarano nota. Nota hinitiniã, hãuiri-
tana nimoianariakori sini —itxa Xesosi.

⁹ Ikara atoko itxa, mitxi isãkire apokini ĩkapani. Mitxi
itxari Teosomoni: “Kona nomaiãtana nimoianariakori
notamoni psikakini. Kona ãtika !nomaiãta.”

¹⁰ Eereka Simão Petro inakori kosekari iouata auĩte.
Isauakari Maoko inakori ikikomoni ikĩpita. Iua sasetotxi
auĩte apiatakari nitiri.

¹¹ Xesosi txari Petro:

—Pitakaro iouata auĩte omata ãki. Apakatapitika nota
kaminiri niri paniãtakiti. Niri nirekapitikari natatsiitiniri
nipinini kãkiti ĩkapani —itxa Xesosi.

Xesosi Anasi Apisatoõ

¹² Eereka sotatoakori, apaka sotatoakori auĩte, Teoso
aikote nĩkatakani pakini maĩkari Xesosi. Iaxirika itxarina.

¹³ Merepanika anikarina Xesosi Anasi inakorimoni. Iua
Anasi Kaipasi imatikiri. Iuasaaki iua Kaipasi sasetotxi
auĩte apiatakari itxaua. ¹⁴ Iua Kaipasi õtãkikapekana

Xoteo auĩteakori. Ia atoko itxa isãkire: “A piaerekata
ãti kiki ipinini ikinimane mapĩkani ĩkapani,” itxa Kaipasi
õtãkikare.

*Petro Kipatari Xesosi Imarotini**(Mateo 26.69-75; Marko 14.54, 66-72; Arókasi 22.54-62)*

¹⁵ Simão Petro, äti Xesosi moianari pakini asikatikini-tari Xesosi Anasi aapokomoni anikikosaaki. Mitxipeka sasetotxiakori auïte apiatakari aõkitapekari iua äti Xesosi moianari. Ininiã iua ãroã sasetotxiakori auïte apiatakari aapoko Xesosikata. ¹⁶ Petro kaikota iporikiti itore takote. Eereka imoianari sari iporikiti. Imisãkiretaro ãronakikoã-taã tore nãkatakaro. Ininiã oãuiritari Petro ãroini.

¹⁷ Oa txari Petro:

—Pite ikira Xesosi moianarikai? —otxari.

—Kona —itxaro.

¹⁸ Iuasaaki katxãkareri aua, ininiã nitiritxiakori, Teoso misãkiretiko aikoti nãkatakani pakini kamari xamina. Xamina ãtinipoki irokanãtauana. Petro ninoakata aua iuasaaki.

*Xesosi Sasetotxiakori Auïte Apisatoõ**(Mateo 26.57-68; Marko 14.53-65; Arókasi 22.54, 66-71)*

¹⁹ Iroko äki Xesosi sasetotxi auïteakorikata aua. Ininiã sasetotxiakori auïte apiatakari misãkiretari Xesosi:

—Pisãpiretano pimoianariakori, pisãkire poerekakiti pakini —itxari.

²⁰ Xesosi apakapapiretari:

—Ätipirika nisãpiretapikai hïte. Nitotari noereka-rauatini aiko Xoteo apotiitiniãtaãua, Teoso misãkiretiko aikotiã apaka. Kona nikipatari nisãkire. Ikinipoko kenakotari noereãkiti. ²¹ Ininiã kinirepa hïpimaãno? Hïpimaãna nisãkire kenakotakani. Ninoara imarotari noereãkiti —itxa Xesosi.

²² Xesosi ikara atoko isãkirauatakasaaki, Teoso misãkiretiko aikoti nãkatakari aritoõtari Xesosi.

—Atokope. Kona ikara atoko pitxape sasetotxi auïte apiatakarimoni —itxari.

²³ Ininiã Xesosi:

—Nikerokiniãri nisãkire, pisãpiretano nikerokakiti, txamari kona nikerokari. Atão nisãkire, ininiã kinirepa piaritano? —itxa Xesosi.

²⁴ Eereka Anasi iokanatari Xesosi iaxirikiko. Eereka anikarina sasetotxi auïte apiatakarimoni, Kaipasi inakorimoni.

Iuaïkana Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(Mateo 26.71-75; Marko 14.69-72; Arókasi 22.58-62)

²⁵ Petro iporikiti aua iuasaaki. Ininiã apanakini pimaãri: —Ikira kiki moianarikai pite? —itxarina.

Ininiã iua:

—Kona —itxa.

²⁶ Æti sasetotxi auïte apiatakari nitiri, Petro kisauakakïpitatakiti nirimane iua. Iua pimaãri Petro:

—Pitekani amãtiirinapeãtaã nitika iuakata? —itxari.

Iuaïkana Petro txari:

—Kona notani.

²⁷ Iuasaakipeka patari sãkirauata. Iuasaakipeka mitxi Xesosi sãpiretakiti iaõka auape.

Xesosi Pirato Apisatoõ

(Mateo 27.1-2; Marko 15.1-5; Arókasi 23.1-5)

²⁸ Ìkanõkapanika ninoa takanapari Kaipasi aapoko, Anikarina Xesosi Homano auïte auinimoni, kãkiti misiritiko imarotiko pakitamoni. Xoteo auïteakori kona nirekari aiko ãki ïrojnina. Kona inirekarina ãti uãka takote iitopãkinina. Æti uãka takote iitopãkiniãna, kona apakata nipokori inikinina Pãskoã kiiniritiã. ²⁹ Ininiã Pirato pokïka porikiti Xoteo imisãkiretini ïkapani. Ininiã Pirato txana ninoa:

—Kixikapa himinatari ikira kiki notamoni? —itxana.

³⁰ Ininiã ninoa txari:

—Maerekati imakamakaniã, kona ate minari iua pite-moni.

³¹ Ininiã Pirato:

—Hîteka xinikari maerekati ikamakiti, ininiã ixika auiniã hîteka misiritari iua. Hikiomaneakorini sãkire iaõka himisiritari iua —itxa Pirato.

Xoteoakori apakapapiretari:

—Kona apakata aõkiniri iua, kotxi hîte Homanoakori ! auiritaua aõkiniri kãkiti. Pitenokara apakata okiniri iua —itxana.

³² Ikara atoko inaãka, mitxi Xesosi sãkire iaõka apokini ïkapani, kotxi mitxi isãpiretapekari aamina ïpiriãmitakari nopini ipinini.

³³ Pirato ïroã kãkiti misiritiko imarotiko pakita ãki iuaãkana. Ipïkapiretari Xesosi. Ipimaãri:

—Pitekani Xoteoakori auïte txataua? —itxari.

³⁴ Ininiã Xesosi txari: —Piteka sãkirekani ikara? Atxiïti apanakini sãkire atokotxikana pipimaãno atxiïti? —itxa Xesosi.

³⁵ Pirato apakapapiretari:

—Xoteokani nitxataua? Konapitini. Piteka nirimane, pinirimane auïteakori pakini sikai pite notamoni pimisiritiko tïkane. Kixikapa? Kipa maerekati pikamakiti? —itxa Pirato.

³⁶ Ininiã Xesosi:

—Auïtetxi nininiãtaãua kona ïkorapokoritini. Nitixine ïkorapokoriti inaãkamako, ninitiriakori neenamau-atamako, ininiã Xoteoakori kona maïkamanoko. Auïtetxi nininiãtaãua ãtiãtaãra —itxa Xesosi.

³⁷ Pirato txari Xesosi:

—Ininiã auïtetxikani pitxataua?

Ininiã Xesosi: —Atãopitikara pisãkire auïtetxi nininiua. Niponaniã ïkorapokoriti auïtetxi nininiua ïkapani. Itixi napoka atãoene nisãpiretini ïkapani. Atãoene nirekakani auikari nisãkire —itxa Xesosi.

³⁸ Ininiã Pirato:

—Kiripa atãoene txaua?

Xesosi Okiko Nirekiko

(Mateo 27.15-31; Marko 15.6-20; Arókasi 23.13-25)

Eereka Pirato iuaĩkana mapara isa Xoteoakori imisãkiretini íkapani. Itxari:

—Kona nota apokari maerekati ikamakiti. ³⁹ Hĩte itotari maerekati kamakari kateia ãki auakari nisikakini Páskoa kiiniritisaaki. Hĩte nirekatari nisikakiniri ikira Xoteoakori auĩte? —itxa Pirato.

⁴⁰ Ikinimanekana akiripoakatana:

—Kona iuani. Pahapasira anireka.

Txamari iua Pahapasi kokaniri. Iua naiatapekari Homanoakori.

19

¹ Ininiã Pirato paniãtari sotatoakori noropatiniri Xesosi. ² Ininiã sotatoakori kamari saporieĩta atoko inakari, kotipiaro kamakori. Ieretakari Xesosi kiiã. Auĩtetxi mãka poporeri itakana Xesosi nopini. Ikara atoko ininiã, inapetarina Xesosi. ³ Ikara atoko itxana inapetinirina:

—Aãuĩte —itxarina Xesosi inapetinina.

—Xoteo auĩtekai pite —itxarina.

Ininiã iusaaki iaritarina itoõ.

⁴ Iuaĩkana Pirato sari mapara iuaĩkana Xoteoakori imisãkiretini íkapani.

—Hĩtakaõtxikari. Hĩtemoni nimirari iua, kotxi ninirekari himarotiniiri, !napokari maerekati ikamakiti.

⁵ Ininiã Xesosi apoka mapara. Saporieĩta kotipiaro kamakori ikiĩã, auĩtetxi mãka pakini aua iuamoni. Ininiã Pirato txari:

—Hãtamatarari iua.

⁶ Sasetotxi auĩteakori, Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakani pakini atamatakasaakiri, ninoa akiripoakata:

—Hõkariko iua. Hõkariko iua. Aamina ĩpiriãmitakari nopini hĩtokakitariko —itxana.

Ininiã Pirato:

—Hĩteka anikari. Hĩteka okari iua aamina ĩpiriãmitakari nopini, kotxi kona napokari maerekati ikamakiti.

⁷ Ininiã Xoteoakori:

—Akiomane sãkire paniâtari kãkiti iua atoko inakari okiko, kotxi iua sãkire: “Teoso ãkirirano nota,” itxa — itxana Xoteoakori Piratomoni.

⁸ Xoteoakori sãkire ikenakotakasaaki, apia pĩkareta Pirato. ⁹ Ininiã iuaĩkana ãroã kãkiti misiritiko imarotiko pakita ãki. Ipimaãri Xesosi:

—Nanipa pina?

Txamari !kasãkireri Xesosi.

¹⁰ Ininiã Pirato:

—Kona pinirekatari pimisãkiretinino? Pixinikariko ia nisãkire. Nota posotari nisikakini. Apaka nota posotari nokinii aamina ipiriãmitakari nopini —itxa Pirato sãkire.

¹¹ Xesosi apakapapiretari:

—Kona pite auari posotiiretxi pokinino ãkapani. Ikara inakari piposotiire auiniã, Teosonanira sikai ikara posotiiretxi. Nota sikanapakani pitemoni kamari apiata maerekati.

¹² Pirato ikara atoko inakari ene ikenakotakasaaki, iua ãkixinireẽ ixinikari:

—Kiatokopa atxiĩti nisikakari Xesosi?

Inirekari Xesosi isikakini. Txamari Xoteoakori akiripoakata:

—Pisikakiniãri ikira kiki, kona Sesa moianari !pitx-aikauako. Iua sãkire: “Auĩtetxi apiananiri nitxaua.” Sesanoka auĩtetxi apiananiri —itxana Xoteoakori.

¹³ Pirato ikara atoko inakariene ikenakotakasaaki, iminari Xesosi iporikitimoni. Ininiã Pirato topãka. Iuaã kãkiti misiritiko isãpiretiniãtaã. Kãkiti takauãkatari iuaã “Kimapori kai kamakori” inaãka. Xoteo sãkireẽ “Kapataa.” Iuaã auĩtetxi iokanatarari maerekati kamakari imisiritikomoni. ¹⁴ Iuasaaki apaniãxiti takote. Iua õti Pãskoa kiiniriti potarikini õti apisa. Iuasaaki Pirato txari Xoteoakorimoni:

—Hãtamata, hãauĩte.

¹⁵ Ininiã iuaĩkana ninoa akiripoakata:

—Piokanatariko ere. Piokanatariko ere. Hõkariko aamina ïpiriãmitakari nopini —itxana sasetotxi auĩteakori.

Ininiã Pirato:

—Hinirekatari nokiniri hĩauĩte aamina ïpiriãmitakari nopini?

Ininiã ninoa:

—Ãtikara ate auĩte. Sesanokara ate auĩte —itxana ninoa.

¹⁶ Ininiã Pirato sikari Xesosi sotatoakorimoni aamina ïpiriãmitakari nopini okiko tĩkane.

*Xesosi Tokakitaãka Aamina Ïpiriãmitakari Nopini
(Mateo 27.32-44; Marko 15.21-32; Arókasi 23.26-43)*

Ininiã anikarina Xesosi. ¹⁷ Xesosi anikari aamina ïpiriãmitakari iuaka okiko ïkapani. Isana ixirata “Kiitãtãtxi” inakorimoni. Xoteo sãkireẽ, “Kóokota,” inakori.

¹⁸ Iuaã aamina ïpiriãmitakari nopini itokakitaãka Xesosi. Apaka ïpi kiki tokakitaãka iua takote. Ãti Xesosi kikomoni. Ãti isanaremoni. ¹⁹ Pirato paniãtari iõkatsopari aamina ïpiriãmitakari nopini tokakitiko. Ia atoko itxa iõkatakiti: “Xesosi Nasareekiri, Xoteoakori Auĩte.”

²⁰ Itomaneri Xoteoakori atatsopatari iua, kotxi Xesosi okikoãtaã sitatxi takote. Sitatxi sikani napaãpotakasaaki, amatarina iua iõkatsopari. Ia iõkataãka Xoteo sãkireẽ, Kreko sãkireẽ, Homano sãkireẽ pakini ikinimane imarotiniri ïkapani. ²¹ Ininiã sasetotxi auĩteakori txari Pirato:

—Kona piõkatsopatapiri, “Xoteoakori auĩte.” Piõkatsopatariko iuanoka uãkatari Xoteoakori auĩte ininiua —itxana.

²² Ininiã Pirato:

—Auape niõkatsopatakiti. Kona iuaĩkana niõkatsopatari —itxa Pirato.

²³ Xesosi itokakitakana atoko, sotatoakori kosekari Xesosi mãka. Imatsorakitarina. Imãka mata imatsorakitana

ninoa ipi ipi pakini apakapini ïkapani. Æti sotato apakapari ipixini, æti sotato apakapari ipixini, itxaãpota. Xesosi mãka, æti imãka patapi auakari, !imatsorakitana, kotxi iotsare lauari. Peerekari. ²⁴ Sotatoakori itxakakana:

—Kona amatsorakitari ia. Sarauatxi atoko makama, imãka anikakari aimarotini ïkapani.

Ininiã iuusaaki Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirïka iaõka apoka. Iua txari:

Ninoa xanakari nimãka. Isarauatana nimãka anikakari imarotininina ïkapani.

Teoso sãkire iaõka sotatoakori kama.

²⁵ Iuusaaki aamina ïpiriãmitakari takote oãua Maria, Xesosi inoro oïtarokata. Iuaã apaka oãua Maria Matarena inakoro. Iuaã apaka oãua ãto Maria, Krópasi inakori ïtanoro. ²⁶ Xesosi atamatakasaakiro inoro iua takote, atamatakasaakiri imoianari itiretakiti apaka, itxaro inoro:

—Nitiretakito, ere Xoão, pamarite itxaua.

²⁷ Imoianaripekana itxa:

—Aroa pinoro otxaua.

Ininiã eereka iua anikaro oa aapokomoni iuakata oãuini tïkane.

Xesosi Ipinini Pirena

(Mateo 27.45-56; Marko 15.33-41; Arókasi 23.44-49)

²⁸ Eereka Xesosi imarotari iparïka xipope. Ikinika Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka apokini ïkapani, itxari:

—Niposonata.

²⁹ Iuaãtaã aua tiitxi. Iua tiitxi ãki aua iãriã katxioãri. Ininiã iuusaaki iokomokarina mapoa atoko inakari iãriãmoni. Aãke ï itakarina, Xesosi namaã taka itxarina. Iua aãke isopo inakorike. ³⁰ Iãtaka atoko itxari:

—Ikinika niparïka uatxapeka ixipopeka.

Inaãka atoko iokirikiita, iokanata itxari ixinire irimoni. Iuusaakipeka ipina itxa.

Sotato Iorotari Xesosi Iomïtiã

³¹ Iua òti sesta veira, kãkiti tomatiko òti apisa. Xoteo auĩteakori paniãtari Pirato aamina ipiriãmitakariã auakani tapike kapatakiko, katima ipĩka ininina ikapani, iĩtona makatxakiko ikapani apaka. Tomatiko òtisaaki kona ninoa nirekari ipĩkari ìto kaikotini iuaã. ³² Ininiã sotatoakori sari iuaã. Ikapatarina Xesosi takote auakani tapike. ³³ Txamari sotato atamatakasaakiri Xesosi, ! auaike. Ipĩpeka. Ininiãkara kona ikapatakari itapike. ³⁴ Sotato iorotari Xesosi itanapitaã iomĩtiã. Iuasaaki iarẽka, ãparaã pakini xiketa.

³⁵ Notara itikari Xesosi ipinini, ininiã atãopitikara nisãpiretakiti. Nisãpiretari ikinika nitikakiti. Nimarotari nisãkire atão inini, ininiã nisãpiretai ia atatsopatakani, hĩte apaka auikiniri ikapani. ³⁶ Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirĩka txari:

Kona ãtika iua api !kapatakaãka.

Ininiãkara kona Xesosi api kapatakaãka, Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka apokini ikapani. ³⁷ ãti Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Ninoa atamatariko iorotakitina.

Xesosi Katiko Pirena

(Mateo 27.57-61; Marko 15.42-47; Arókasi 23.50-56)

³⁸ Eereka Xosee, Arimateia sitatxitikiri, amanaãri Xesosi ìto Piratomoni. Iua Xosee auikari Xesosi sãkire, txamari ikipatari Xesosi sãkire auikini, kotxi ipĩkari Xoteo auĩteakori. Amanaãkasaakiri Xesosi ìto, Pirato txari:

—Ari, panikari iua.

Ininiã Xosee anikari Xesosi ìto. ³⁹ Iuasaaki imoianari Nikotemo inakori. Iua Nikotemo mitxipeka sari Xesomoni ìkanõka imisãkiretiniri ikapani. Iua moianatari Xosee, Xesosi ìto apakapakasaaki. Nikotemo anikari aãtsopa aroesi inakori, miha inakori pakini ikoke Xesosi ìtoã taãkori tĩkane. Trĩta sĩko kiro pakini iua ikoke anika.

⁴⁰ Ninoa ipi iapirikari Xesosi ïto mākaxi mataã ikokekata. Ikara atoko Xoteo kamari ipīkari ïtoã ikatiko apisa.

⁴¹ Xesosi aamina ĩpiriãmitakari nopini takikoãtaã, iuaã takote aua amãtiirinape. Amãtiirinapeãtaã aua akauari amanepanika inakari. Kona ipīkari ïto takaãkapanika iuaã. ⁴² Iua akauari kona õtakori, ininiã itakarina Xesosi ïto iuaã, kotxi Xoteo tomatini õti apokanapanoka.

20

Akauariã Xesosi ïto Mauakani
(Mateo 28.1-8; Marko 16.1-8; Arókasi 24.1-12)

¹ Tomıko ĩkanõkapanika, Maria Matarena sari akauarimoni. Oãpokasaaki, oãtamatarari akauari tore kai auıte kamakori makatxakapeẽkaika. ² Ininiã omiteka Simão Petromoni. Xesosi moianari itiretakitimoni apaka osa. Oãkiritana:

—Apiananiri ïto makatxakaãka akauariã. Kona aimarotari namonireuako itakapirina —otxana.

³ Ininiã Petro, ãti Xesosi moianarikata sari akauarimoni. ⁴ Imitekana. Iua ãti Xesosi moianari miteka katimaritika, ininiã inapari Petro. Ininiã iua apoka Petro apisa. ⁵ Iãka aariko ãki atamatini ĩkapani. Atamatari mākaxi mata, ipīkari iapirikiko. Kona ĩıroã. ⁶ Iuasaaki Petro apoka iua tikini. ĩıroã aariko ãki. Atamatari mākaxi mata. ⁷ Atamatari mākaxi mata, mitxi Xesosi kiiã iapirikiko. Iporiimatataãka. Ikikomoni aua ãti mākaxi mata. Isanaremoni aua ãti mata. ⁸ Ininiã iua mitxi apoãkari ĩroã, atamata itxari. Ininiã auikari Maria sãkire. Iuasaakiika auikari Xesosi õkitikiniua. ⁹ Iuasaaki ninoa kona iteene imarotapanikari Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirīkari, kotxi Teoso sãkire sãpiretapekari Xesosi ipinini, eereka õkitikiniua. ¹⁰ Eereka Petro ãti Xesosi moianarikata kanapiriã aapokomonina.

Xesosi Oerekaua Maria Matarenamoni

(Mateo 28.9-10; Marko 16.9-11)

¹¹ Maria Matarena kaikota aariko iriko takote. Otxi-apanātakasaaki, amaātiki opapīkakiita oiākakiita aariko iriko āki oātamatini īkapani. ¹² Oātamatana ipi Teoso nitiriakori iaxitikini. Imākana kasarori. Iitopākana mitxi Xesosi īto auiniātaā. Āti mitxi Xesosi kii auiniātaā, āti mitxi ikiti auiniātaā. ¹³ Itxarona:

—Kinirepa pitxiapanāta? —itxana.

Ininiā oa:

—Imakatzakaāka niauīte īto. Kona nimarotari iīto takikoātaā —otxana.

¹⁴ Iuasaaki oporikimoni osapotorika. Oātamatari Xesosi, txamari !oimarotari.

¹⁵ Ininiā Xesosi:

—Kinirepa pitxiapanāta? Kiripa pinita? —itxaro.

Ouākatari Xesosi amātiirinape nīkatakari ininiua. Ininiā otxari:

—Pite makatzakiniāri iua īto, ininiā pisāpiretano iīto pitakiniātaā. Ininiā nanikariko ātiātaā —otxari.

¹⁶ Ininiā Xesosi txaro:

—Maria.

Ininiā okirioka iuamoni. Otxari osākireē:

—Haponii.

Popīkari sākireē, “Noereēkiri,” otxa.

¹⁷ Ininiā Xesosi txaro:

—Kona pimaātakapeno, kotxi nirimoni kona nis-apanika. Pisa nitariakorimoni. Pitxanako: “Nota sariko nirimoni, hīte iritxikana apaka. Nisariko niTeosonemoni, hīTeosonetxikana apaka,” itxa.

¹⁸ Ininiā Maria Matarena sari Xesosi moianariakorimoni:

—Natamatapekari aāuīte —otxana.

Ininiā osāpiretana ikinika Xesosi sākire.

Xesosi Oerekaua Imoianariakorimoni

(Mateo 28.16-20; Marko 16.14-18; Arókasi 24.36-49)

¹⁹ Iua Tomïko ïkanõkati Xesosi moianariakori apotiitaua. Iuasaaki itotarina ikinika aapokotxi tore, kotxi ipïkana Xoteo auïteakori. Iuasaaki Xesosi tokiã aapokotxi ãki ninoa sauaki.

—Erekaxinire hïtxako —itxana ninoa.

²⁰ Ikara inaka atoko oerekari iuako karo. Oerekari itanapita karo. Ininiã Xesosi atamatakasaakina, imoianariakori iteene poxokoniuata. ²¹ Iuaïkana Xesosi txana:

—Erekaxinire hïtxako. Niri iokanatinino atokotxikana, niokanatai hïte niri nireëkiti hïkamini ïkapani.

²² Iuasaaki ixõkana. Itxana:

—Hãpakapariko Erekari Matamatakoti. ²³ Apakata pisãpiretiniri nota sãkire auiãkari, imaerekani makatxakaãkapeka. Apakata pisãpiretiniri nota sãkire mauïãkani, imaerekani limakatxakaãka —itxa Xesosi.

Xesosi Oerekaua Tomeemoni

²⁴ Xesosi imoianariakorimoni oerekasaakiau, Tomee Txïtximo inakori kona aua ninoakata. ²⁵ Ininiã apanakini sãpiretari Tomee:

—Ate aõkitari Xesosi —itxana.

Ininiã iua:

—Iuako karo nimatamatakaniã, iuako karo nimakaa-iakakaniã niuakokiã, kona nauikari hïte sãkire. Itanapita karo nimakaa-iakakaniã, kona nauikari hïsãkire —itxa Tomee.

²⁶ Æti semanati napaka atoko, Xesosi moianariakori apotiitaua iuaïkana aapokotxi ãki. Iuasaakiika Tomee aua ninoakata. Aapokotxi tore itotaãka, iuaritika Xesosi tokiã ninoamoni:

—Erekaxinire hïtxako —itxana ninoa.

²⁷ Iuasaaki itxari Tomee:

—Patamata niuako. Pikaaiakariko piuakokiã nitokak-itiko karoã. Nitanapita iorotikomoni pitakari piuakoki. Kona mauikaretika !pitxape. Pauikariko nisãkire —itxari.

²⁸ Ininiã:

—Niauïte, niTeosone —itxa Tomee.

²⁹ Ininiã Xesosi:

—Uatxa pite auikari auãki ninini, kotxi patamatano. Kãkiti nota maõkitakani auikiniãri nisãkire, apakapariko apiata erekari Teoso sikakiti —itxa Xesosi.

³⁰ Xesosi kamari apikomoni iposotiire imoianariakori sauaki. Iposotiire ikamakiti imakinika kona iõkatsopataãka ia iõkatsopariã. ³¹ Ia niõkatsopata Xesosi Teoso mereëkiti, Teoso ãkiri ininiua hãuikini ïkapani. Ikara atoko hãuikiniã, hãuapininiika hĩtxako Xesosi posotiireë.

21

Xesosi Oerekaua Setxi Imoianariakorimoni

¹ ãti õti Xesosi oerekaua iuaĩkana imoianariakorimoni ipoa Txiperiatxi inakori tiniã. Ia atoko iua oerekaua:

² Iuaã aua Simão Petro. Iuakata aua Tomee Txítximo inakori. Natanaeo, Kanaa aapokotxitikiri, Kariréia tõpa auakari apaka aua iuakata. Sepeteo anaakori apaka aua iuakata. Apikomoni ipi Xesosi moianariakori apaka aua iuaã. ³ Simão Petro txana:

—Nota okatsaãtako —itxa.

Ininiã apanakini:

—Ari, ate apaka okatsaãtako pitekata —itxana. Ininiã isana. Kanauaã iereëtauana. Ìkanõka okatsaãtana, txamari !imaĩkarina ximaki. ⁴ Ìkanõkapanika Xesosi ikipatxite-moni tĩpokonãta, txamari !imarotarina Xesosi iuaã auini.

⁵ Xesosi akiritana:

—Namariteakori, kaiomaãi ereë? —itxana.

—Kona kaiomaãua —itxarina.

⁶ Ininiã Xesosi paniãtana:

—Hĩtakariko hetxi hĩkikomoni. Ereë hãpokariko ximaki —itxa Xesosi.

Ininiã ninoa okari hetxi ikikomoina. Eereka kona iposotaikarina ikosekinirina hetxi kanaua ãki, ximaki itori imaĩkinina xika. ⁷ Xesosi moianari itiretakiti txari Petromoni:

—Aãuĩtekarã.

Ikara inakari sãkiretxiti ikenakotakasaaki, Petro ieretakari imãka, mitxi imakatzakakiti, oka itxaua ipoamoni Xesosimoni isini ãkapani. ⁸ Apanakini kanauã ina. Ikosekaãpotarina hetxi. Iuasaaki ximaki xãpoka hetxiã. Itakoã !ĩtakori, atxiĩti seĩ metronoka. ⁹ Ikanĩkiĩtakasaakina, amatarina xamina. Ximaki iropike nopini auape. Apaka auari komiri.

¹⁰ Xesosi txana:

—Himinari ximaki himaĩkakiti mapake.

¹¹ Ininiã Petro kosekari hetxi imiriĩ. Xãpoãkata ximaki. Sẽtosĩkoẽta tres ximaki mitapoakari aua. Kaiãopokori ximaki, iuaritika hetxi kona tsorakita. ¹² Xesosi akiritana:

—Uai hina. Manipokota.

Kona ãtika imoianari kona kataparaxinire ipimainiri iua: “Kiriparai” ininiri iua, kotxi ninoa imarotari iua Apiananiri ininiua. ¹³ Ininiã Xesosi apoka ninoamoni. Ixanakari komiri, ximaki pakini, sika itxana ninoamoni.

¹⁴ Ikara õti apisapanika, Xesosi ipinaka atoko, õkitikaua atoko, oerekapekaua ipikata imoianariakorimoni.

Xesosi Misãkiretari Petro

¹⁵ Inipokotaka atoko Xesosi pimaãri Simão Petro:

—Simão, Xonasi ãkiri, kipa apiata tiretano nota, pitekani, nakirakani? —itxa Xesosi.

Ininiã Petro txari:

—Ari, Apiananiri, pimarotari nota apokaerekatiniĩ — itxa Petro.

Ininiã Xesosi:

—Poerekari nisãkire soti auĩte anaakorimoni, ninakiti-akorimoni.

¹⁶ Iuaĩkana ipimaãri:

—Simão, Xonasi ãkiri, atão pitiretatano nota? —itxa Xesosi.

—Ari, Apiananiri, pimarotari napokaerekatiniĩ —itxa Petro.

Ininiã Xesosi:

—Pinĩkatana soti auĩte, ninakitiakori —itxa Xesosi.

¹⁷ Iuaĩkana ipimaãri:

—Simão, Xonasi ãkiri, pitiretatano nota?

Ininiã Petro matinaniuata ixinireẽ, kotxi Xesosi pimaãri ipi ãti pakinikata “Pitiretatano nota.”

Ininiã Petro:

—Apiananiri, pite imarotari ikinipoko. Pimarotapitikari nitiretinii pite.

Ininiã Xesosi:

—Poerekari nisãkire soti auĩte ninakitiakorimoni.

¹⁸ Atão nitxai. Ætokoripanika pinakasaaki, piteka pieremãkataua. Pisari pinirekinimoni. Kiomãtxi pinakasaaki, pitamẽkakanoketauako, ininiã ãti ieremãkatai. Eereka anikai pimanirekakanimoni —itxa Xesosi.

¹⁹ Ikara atoko Xesosi sãkire, kotxi ikara atoko itxako Petro ipinini. Petro ipinini iteene paxitariko Teoso, ininiã kãkiti txariko: “Peerekari Teoso.” Ininiã Xesosi:

—Pikapokitano nota. Ninireẽkiti pikamako —itxa Xesosi Petromoni.

Xesosi Iteene Tiretakiti

²⁰ Petro kirioka. Atapari Xesosi moianari, itiretakiti nino tikini inini. Iuakara mitxi Xesosikata iitopãka Pãskoã kiiniritisaaki. Iuasaaki ipimaãri Xesosi: “Niauĩte, kiripa mĩkapiritai?” ²¹ Petro atapakasaakiri Xesosi tiretakiti nino tikini inini, ipimaãri Xesosi:

—Natokopa itxatako ere ipinini?

²² Ininiã Xesosi:

—Nota nirekiniãri iua auapanika inini nikanapiriãkasaaki, kona nisãpiretai pite. Kona pixinikapiri iua. Pixinikari piteka kaminiri nota nireẽkiti —itxa Xesosi.

²³ Ininiã iaripireta Xesosi sãkire auĩãkanimoni, iua imoianari itiretakiti imapinakani Xesosi kanapiriini apisa. Txamari Xesosi lisãpiretari imapinakani. Iua txari: “Nota

nirekiniãri iua auapanika inini nikanapiriãkasaaki, kona nisãpiretai,” itxa Xesosi.

²⁴ Nota ikara Xesosi moianari itiretakiti nitxaua. Nota itikari imakinika Xesosi kamakiti. Ininiã nota iõkat-sopatari ikamakiti, isãkire pakini. Ininiã aimarotari atão nisãpiretakiti.

²⁵ Auapanika itori Xesosi kamakiti. Ikinika ikamakiti !kaiõkatikopanikari. Ikinika niõkatsopatiniã, !apakata, kotxi itixi kona apakata kaiãopokori aãtsopa auini.

Teoso sãkire ameneri New Testament in Apurinã (BR:apu:Apurinã)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apurinã

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apurinã

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21
